

2018 MÁRC 13.

Átvette: *Béla Ném***BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**ül. Szám: ESZB ...*2/105-3*...../2018

Ülés időpontja: 2018. március 21.

ESZB ült. n. *2/106-52/2018.*

Hiv. sz. 5/96-33/2018

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS**az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának jóváhagyásáról, szakmai munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről****Tisztelt Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság!**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését.

Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottsághoz (továbbiakban: Bizottság) telepítette. A Bizottság az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) vonatkozásában jóváhagyja a szakmai programot és a szervezeti és működési szabályzatot, minden év március 31-ig jóváhagyja az előző évről szóló szakmai beszámolót, a tárgyévre vonatkozó munkatervet, és annak ütemezését, valamint a beszámoló alapján ellenőrzi és értékeli a szakmai munka eredményességét, valamint ellenőrzi a működés törvényességét.

Az ESZI igazgatója elkészítette az intézmény 2017. évi szakmai munkájáról a beszámolót (1. melléklet), és a Szakmai Programhoz igazodó 2018. évi feladatok munkatervét (2. melléklet).

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben az ESZI-ben a **Magyar Államkincstár ellenőrizte** az utcai szociális munka (2016. év) és a szociális foglalkoztatás (2016. év, 2017. I. negyedév) támogatási/finanszírozási szerződése alapján igénybe vett támogatások elszámolását. A helyszíni vizsgálatot végző ellenőrzési referensek megállapították, hogy a *szociális foglalkoztatást illetően* a támogatási szerződésekben vállalt feladatmutatókat teljesítették, melynek alapján a pénzügyi elszámolásukat is elfogadták. *Az utcai szociális munkát illetően* az Igazgatóság megállapította, hogy a Fenntartó teljesítette a finanszírozási szerződésben vállalt kötelezettségeit, a működési támogatás összege megegyezik a Hivatal által elfogadott összeggel.

2017. május 31 - június 9. közötti időszakban **Budapest Főváros Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala** átfogó hatósági ellenőrzést tartott az intézményben. Az ellenőrzés során észlelt hiányosságok megszüntetése a megadott határidőn belül megtörténtek, a javasolt változtatásokat követően a hatósági ellenőrzést a Kormányhivatal lezárta, az eljárást megszüntette.

A Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály intézményi referense 2018. február hónapban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét (3. melléklet).

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- Az Egyesített Szociális Intézmény a helyi szociális ellátórendszerben alapvető szerepet tölt be, az általuk végzett munka biztosítja a szociális feladatok eredményes ellátását.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapidokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, vezetésük egységes. A vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az értékelési időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Kérem, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolót és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2018. március 12.

Németh Angéla
Hajdu László
 polgármester

Mellékletek: 1. az ESZI igazgatójának szakmai beszámolója,
 2. az intézmény éves munkaterve,
 3. a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály
2. **Egyeztetésre megküldve:** 2018. március.....nap
 Németh Angéla alpolgármester
3. **Jegyzői láttamozás:** 2018. március nap **Aláírás:**
4. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató
5. **Az előterjesztést kapják:** -

ku 2018. 03. 13.

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) az Egyesített Szociális Intézmény szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2017. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolója alapján megfelelőnek értékeli.

Határidő: 2018. március 21.

Felelős: polgármester

(2) jóváhagyja az Egyesített Szociális Intézmény igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2018. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2018. március 21.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2018. március 21.

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bek. b)-d) pontjai,

- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Képviselői Csoportnak
leadva:

2018 MÁRC 12.

Átvette: *Balcz Jmk*

Törvényességi

felülvizsgálatra érkezett: 2018.....

03. hó 12. n

[Signature]
A

1. melléklet

Egyesített Szociális Intézmény

1157 Budapest, Árendás köz 4-6.

www.eszixv.hu

facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejjóléti Központ

Szakmai Beszámoló

2017. év

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programját az elmúlt évben ismét módosítani kellett. Az Alapító Okirat változásainak, a jogszabályok változásainak megfelelően történt aktualizálás a Szakmai Program és annak mellékletei tartalmában.

Főbb külső ellenőrzések

- **Február:** GMK **Belső ellenőrzési csoportja** rendszerellenőrzést tartott a belső kontrollrendszer szervezeti cél szerinti kialakításának és működtetésének ellenőrzése vonatkozásában. A vizsgálat után a jóváhagyott intézkedési terv végrehajtása megtörtént.
- **Május:** Budapest Főváros Kormányhivatala tartott hatósági ellenőrzést az ESZI telephelyei által nyújtott szociális szolgáltatás ellenőrzése tárgyában. Az ellenőrzés során két észrevétel történt. Az ennek megfelelően tett intézkedések elfogadása után az ellenőrzést a Kormányhivatal decemberben lezárta, az eljárást megszüntette.
- **Augusztus:** a MÁK ellenőrizte az utcai szociális munka (2016. év) és a szociális foglalkoztatás (2016. év, 2017. I. negyedév) finanszírozási/támogatási szerződésai alapján igénybe vett támogatások elszámolását. Intézkedést igénylő megállapítás nem volt.
- **Szeptember:** A Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal **Belső Ellenőrzési Osztálya** tartott soron kívüli ellenőrzést a vezető tisztségviselők helyettesítésének vizsgálata tárgyában. A tett megállapítások szerint az ESZI SzMSz-e, valamint a vizsgált munkaköri leírás módosításra került.

Az ESZI 2017. évi megvalósult, főbb fejlesztési területei
Területi Gondozás: - a demens betegek nappali ellátásának elindítása - a házi segítségnyújtás szakmai tartalmának átalakítása
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona: - a fejlesztő foglalkoztatás új struktúrájának kialakítása
Fejlesztő Gondozó Központ: - az udvar felújítása
Család- és Gyermekjóléti Központ: - az óvodai, iskolai szociális munka bevezetésének előkészítése
Humán erőforrás - teljesítményértékelés fejlesztése
Intézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, hálózatépítés

1. sz. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2018

Munkaügyi jellemzők

Tavaly az **engedélyezett álláshelyek** száma az Egyesített Szociális Intézményben **150** volt. Ebből a létszámból 2017. december 31-én összesen 10 álláshely volt betöltetlen, 11 fő GYED-en, GYES-en vagy GYET-en lévő munkavállaló volt.

Az álláshelyek megoszlása		
Egység/telephely megnevezése	Álláshely	Munkakör
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros/gazdasági ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, gyógypedagógus, pszichológiai tanácsadó, szociális gondozó, segédgondozó, szociális segítő, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)	23,5	egységvezető, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó, konduktor, szociális segítő, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	részlegvezető, mentálhigiénés asszisztens, szociális gondozó, technikai dolgozó

Házi Gondozó Szolgálat	28,75	egységvezető, szociális gondozó, szociális asszisztens, gyógytornász, mentálhigiénés munkatárs
Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	12,75	nappali ellátásért felelős, szociális gondozó, szociális segítő, szociális, mentálhigiénés munkatárs, technikai dolgozó
„FIÓKA” Család- és Gyermejkölési Központ	13	esetmenedzser, tanácsadó, technikai dolgozó
Újpalotai Család- és Gyermejkölési Központ	28	egységvezető, családsegítő, tanácsadó, szociális asszisztens
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)	4	családsegítő, szociális asszisztens
Nappali Melegedő	3	szociális segítő, szociális, mentálhigiénés munkatárs
Utcai Gondozó Szolgálat	4	utcai szociális munkás, szociális segítő

2. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2018

Az ESZI-ben tavaly **28 fő** közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és **28 fővel** kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt **641 napot**, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt **860 napot** hiányoztak a munkatársak. GYES-en havi átlagban 11 fő, tartós táppénzen 7 fő volt. 2017. január 01 - december 31-e között teljesített túlórák száma **1.983 óra** volt, ebből a hétfélig ügyelet **1.911 óra** volt.

Az ESZI egyes munkaügyi jellemzői			
Munkaügyi adat neve	2015. év	2016. év	2017. év
Közalkalmazotti jogviszony megszűnése (fő)	28	27	28
Közalkalmazotti jogviszony keletkezése (fő)	22	26	28
Betegszabadság (nap)	539	759	641
Táppénz (nap)	858	1.094	860
Túlóra (óra)	1.862	2.113	1.983
Hétfélig ügyeleti idő (óra)	1.882	2.013	1.911

3. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2018

Felsőfokú állami iskolai végzettsége **70,5 főnek** van. Szakmai felsőfokú képesítése **23 főnek** van, középfokú képesítéssel **46,25 fő** rendelkezik. 10,25 főnek nincs szakképesítése, ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2017-ben 3 fő járt iskolarendszerű képzésbe, 1 fő szociális munkás mesterképzési szakon szerzett felsőfokú szakképesítést, 2 fő felsőfokú képesítést fog megszerezni. Tavaly is részt vettek a kollégák a kötelezően előírt továbbképzéseken. A felsőfokú végzettségűek 437 kreditpontot, a középfokú végzettségűek 83 pontot szereztek, 9 fő zárta le a hatéves képzési időszakát.

Az ESZI munkavállalóinak képesítési, szakképzettségi, képzési jellemzői			
Végzettség, képzés neve	2015. év	2016. év	2017. év
Felsőfokú végzettség (fő)	68,5	71,5	70,5
Szakmai felsőfokú szakképesítés (fő)	22,75	22,75	23
Középfokú szakképesítés (fő)	48,25	45,25	46,25
Nincs szakképesítése (fő)	10,5	10,5	10,25
Iskolarendszeren belüli továbbképzésen való részvétel (fő)	3	2	3
Kötelező szakmai továbbképzési időszak lezárása (fő)	7	17	9

4. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2018

Bér típusa	2015. év	2016. év	2017. év
Minimálbéren alkalmazottak száma (fő)	11	11	11
Garantált bérminimumi bértkiegészítésben részesülők száma (fő)	72	95	126

5. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2018

Az ESZI-ben minimálbért (127.500.-Ft) kereső közalkalmazott **11 fő** volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (161.000.-Ft) eléréséhez **126 fő** kapott bértkiegészítést. Személyi bére **46 főnek** volt. 2017-ben **3.841.419 Ft-al emelkedett a munkáltatói döntésen alapuló illetménykeret nagysága**, mely a 2017. évi I. számú módosításban foglaltak szerint felosztásra került az ESZI munkatársai között.

Az ÉNO-ban a Szociális foglalkoztatásban munkát végzők minimálbéren voltak foglalkoztatva.

Területi Gondozás

Területi Gondozás főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás neve	2015. év	2016. év	2017. év
Étkeztetés (fő)	445	370	367
Házi segítségnyújtás (fő)	265	146	146
Gyógytorna (alkalom)	507	635	629
Gondozó Ház (fő)	18	24	26
Idősek Klubja (fő)	281	295	306
Környezettanulmány végzése (alkalom)	31	138	109

6. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2018

Étkeztetés

Az étkeztetést a **Területi Gondozás** három módon biztosítja:

- o helyben fogyasztással,
- o elvitellel,
- o házhozszállítással.

Az étkezést igénybe vevők száma nagyságrendileg hasonló volt az előző évihez. Az előző évhez képest változás mutatkozik az elvitel és a házhoz szállítás megoszlásában. A **helyben fogyasztók** vagy az ételt **saját maguk által elvitt** igénybe vevők létszáma **115-re csökkent**, a **lakásra kiszállított** étkeztetésben részesülők létszáma **252-re emelkedett**. Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet 8. §-a alapján - meghatározott ideig - ingyenes étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekegészségügyi Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeztek, de önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. A 2017. évben **89 fő** kapott a Területi Gondozástól a **helyi rendelet szerinti javaslat** alapján térítésmentesen ebédet. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki a napi étkezésük tartalmát. Lehetőség van cukorbeteg és epekímélő diétás étkezésre is. Az Időseket Segítő Szolgálatok (havi váltásban) hétfőn is, 8-12 óra között biztosítják az étkeztetést igénybe vevők számára az elviteli lehetőséget. Az egész év jellemzője volt, hogy a Konyha és Menzaétkeztetés Kft. által főzött és kiszállított, az új ízek és az új konyhatechnológia alapján készülő ételek megszokása és elfogadása jelentős problémát okozott az étkeztetésben részesülők körében. A helyzet javulása érdekében több intézkedésre is sor került:

- a főzőkonyha ízeinek megismertetésére egészségnapal összekötött ételkóstoló szervezése,
- személyes egyeztetés a szolgáltatóval,
- aktív részvétel a kerületi Közétkeztetési Kerekasztal munkájában.

Területi Gondozás Étkeztetés lemondásának oka, 2017. év					
Étkeztetés típusa	Saját kérésére	Bentlakásos intézménybe kerülés	Elhalálozás	Egyéb ok	Támogató javaslat szerinti határozott idő lejárt
Elvitel	60	0	5	2	79
Házhozszállítás	37	18	12	0	10
Helyben étkezés	2	9	0	0	0
Összesen	99	27	17	2	89

7. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2018

Közösségi étkeztetés

A Pajtás Étterem ad helyet az ún. közösségi étkezésnek, amely kedvezményes térítés ellenében nyújt ebédelési lehetőséget. Az étterem minden hétköznap 11-15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben elfogyasztanak, vagy az ingyen biztosított dobozokban elvisznek. Lehetőség van minden hétfőn és kedden a napi, heti, vagy havi ebédbefizetésre. 2017-ben új igénybe vevőként **516 fő** kerületi lakos regisztrált a Pajtás Étteremben, összesen **2.775 fő** vette igénybe az étkezést, ami **11.868** eladott **adagot** jelent. A közösségi étkezést igénybe vevők létszáma 116 fővel lecsökkent az előző évhez viszonyítva. A betérők létszámának növelése érdekében a kerületi újság, szórólapok és plakátok segítségével folyamatosan hirdetve volt a közösségi étkezés. A Pajtásban nagy sikere volt az egészségnapal összekötött ételkóstolónak, de tartós fogyasztásnövekedést nem eredményezett.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése is a Pajtás Étteremben valósult meg. A nyári szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a Pajtáson kívül részt vett az Arany János utcai Időseket Segítő Szolgálat is.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja a Területi Gondozás az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja.

A házi segítségnyújtás keretein belül biztosított ellátások:

- Szociális segítség: a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés, a háztartási tevékenységben való közreműködés.
- Személyi gondozás keretében: Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, gondozási és ápolási feladatok elvégzése.
- Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Tavaly **146 fő** vette igénybe a **házi segítségnyújtást**, 20 fő szociális segítségben, 126 fő személyi gondozásban és szociális segítségben is részesült. Összesen 73 fő került ki a rendszerből és 115 új igénylő került be az ellátásba. Az igénybe vevők létszáma megegyezik a 2016. évi statisztikai adattal, viszont **2017-ben jelentősen megnőtt** az igénybe vevőkre fordítható gondozási idő. 2016-ban az ellátottakra fordított **gondozási idő** összesége 15.306 óra 26 perc volt, míg 2017-ben **18.346 óra 25 perc**. A gyógytornát **629 alkalommal** vették igénybe. 2017-ben megkezdődött az Önkéntes Program bevezetése a házi segítségnyújtáshoz kapcsolódóan.

A Levendula 60+ önkéntes program célja az aktív nyugdíjasok bevonása az otthonukban élő idős emberek támogatására a szociális segítségen keresztül:

- közös kulturális és/vagy szabadidős programok szervezése,
- közös séta, kísérés,
- kisebb házkörűli feladatok ellátása.

Az önkéntes segítők munkáját Területi Gondozás munkatársaiból kiképzett mentorok és az önkéntes koordinátor fogja támogatni.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újpalotai Nyugdíjsház épületében található, ahol három lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adóttak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. Az elmúlt év folyamán összesen **26 fő vette igénybe** az átmeneti otthoni szolgáltatást, közülük 16 fő került ki a gondozásból a következő okok miatt: 5 fő saját kérésére távozott, 8 fő bentlakásos intézménybe foglalta el helyét, 3 fő elhalálozott. 2017-ben 18 fő érdeklődött közepesen súlyos vagy súlyos demens hozzátartozója elhelyezésének lehetőségéről. Sajnos a jelenlegi intézményi, környezeti adottságok miatt a Gondozó Ház nem tudja fogadni a bentlakásos ellátásra szoruló demenciával élő idősöket.

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték járó- és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a nappali intézményünkbe és onnan haza. Az idősök nappali ellátása az ellátottak számára fontos napi programot jelent, segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt társas kapcsolatok kialakítására. Nyílt napokat is szerveztek a klubok különböző szabadidős programok lehetőségével pl. csontkovács, jóga bemutató, életmód tanácsok, ping-pong bajnokság. 2017-ben a **nappali ellátásban** részesülők létszáma **306 fő** volt, ebből 16 fő étkezett a Szolgálatokban. A tavalyi évben minimális emelkedés látható az ellátotti létszámban, azonban az intézményben töltött jelenlét kevesebb alkalmat mutat, mint az azt megelőző években. 2016-ban 34.034-es forgalom volt tapasztalható, 2017-ben ez a szám **29.779 alkalomra** csökkent. Ennek főbb oka, hogy az ellátottak életkora megemelkedett, egészségi állapotuk romlott, így kevesebb alkalommal vettek részt a Szolgálatok különböző programjain. 2017 februárjában 12 férőhellyel, új szolgáltatásként elindult a **demens betegek nappali ellátása** a Kontyfa utcai épületben. Összesen **11 fő** (4 férfi és 7 nő) **igénybe vevő 828 alkalommal** vette igénybe az új ellátási formát. Az ellátottak közül 1 főnek szűnt meg az intézményi jogviszonya, mivel bentlakásos intézménybe költözött. A napi főbb tevékenységek közé tartoznak a mozgásos foglalkozások, a torna, séta, a finommotorika fejlesztése, kreatív tevékenységek, éneklés, memóriafejlesztés.

Egyéb szakmai tevékenység:

- **Környezettanulmányok** készítése. 2017-ban **109 alkalommal** készítettek a munkatársak környezettanulmányt az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály felkérésére.

A munkatársak több kerületi program, rendezvény megszervezésében, lebonyolításában közreműködtek:

- **Alzheimer Café:** Az összejövetelek **8 alkalommal** kerültek megszervezésre a Pajtás Étteremben. Alzheimer Kávézónak nevezik világszerte azokat a rendszeresen, havonta mindig azonos napon és órában megtartott összejöveteleket, kötetlen, családi hangulatú találkozókat, amelyeken a szellemi leépüléssel érintett betegek és

családtagjaik beszélgethetnek egymással. Alzheimer betegek családtagjai megoszthatják egymással tapasztalataikat, a sorstársaktól lelki támogatást kaphatnak és szakemberektől is tanácsot kérhetnek. A Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai ehhez kapcsolódóan hozzátartozói csoportot működtettek a demenciával érintettek családtagjai, gondozói számára.

- **Generációk Farsangja:** A Csokonai Művelődési Házban került megrendezésre, ahol farsangi fánkversennyel, ötletes jelmezek bemutatójával, különleges produkciók bemutatásával, a nyugdíjas csoportok fellépésével telt a nap.
- **Jobb agyféltekés rajz- és festőtanfolyamok:** Májusban és októberben a Klebelsberg utcai Időseket Segítő Szolgálatban kerültek megrendezésre a tanfolyamok.
- **Kedvcsináló festészet Bernecebarátiban:** A jobb agyféltekés rajztanfolyamokon résztvevők, a nyugdíjas klubok, nyugdíjas szervezetek képviselői vettek részt a „Kedvcsináló festészet” programon.
- **„Add a kezed!” Bűnmegelőzési program** keretében előadásokat hallgattak az Időseket Segítő Szolgálat és az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat nappali ellátásának résztvevői. A záró program az *Ölj meg csak lelkem!* c. színdarab megtekintése volt a Csokonai Művelődési Házban.
- **„Kihívás Napja - Sportolj nagy!”:** A Budai II. Sportpályán került megrendezésre a program, amely során lehetőség volt zenés reggeli tornára közösen az óvodásokkal, valamint flash mob, játékos vetélkedő, meridián torna, ping-pong verseny, ülő gyógytorna, ETKA jóga várta a résztvevőket.
- **Kirándulás Gödöllőre és Domony völgybe:** 110 fő vett részt a Lázár lovas birtokon tartott programon, ahol az istállók és állatkert mellett egy különleges lovasbemutatón is részt vett a csoport. Ezt követően a Gödöllőn folytatódott a program a kastély kiállításainak megtekintésével.
- **Idősek és fiatalok retro hangulatban:** A Hubay Jenő Zeneiskola színháztermében zajlott az egy napos rendezvény előkészítése, csapatok kialakítása, divat-tanácsadás, montázs készítés a 60-as, 70-es, 80-as évekből. A nyugdíjas klubok és szervezetek csoportjai mellett a GYIÖK-ös fiatalok is bekapcsolódtak. A korhű zenei válogatást a Csomópont Tehetségkutató és Tehetséggondozó Egyesület biztosította.
- **„Főzz nagy!” és Retro divatbemutató:** A 200 fős “retro buli” a Sződliget utcai iskola udvarán került megrendezésre. A bográcsban készült ételek mellett volt fröccsterasz, smink- és frizurakészítés a helyszínen, zenés, táncos divatbemutató és retro slágerek bemutatása. Fiatalok és idősek közösen készültek és léptek fel óriási sikerrel.
- **Alzheimer világnap:** A szakmai napnak a Csokonai Művelődési Ház adott otthont.
- **Alkotó tábor Bernecebarátiban:** A téma a gyógyító mandalafestés és az agyagozás volt. Ennek a programnak a népszerűsége minden várakozást felülmúlt.
- **Levendula Nap testi, lelki és szellemi egészségünk megőrzéséért:** A Csokonai Művelődési Házban találkoztak a nyugdíjas klubok, szervezetek tagjai, ahol az alternatív gyógymódokkal, új egészségmegőrző technikákkal, módszerekkel ismerkedtek meg.
- Az idősek által kreált hidegtákról készített **Szakácskönyv**, mely korábban csak elektronikus formában volt elérhető, kézbe vehetővé vált nyomtatott formában is.
- Az **Életképek** kerületi újságban megjelenő **60+ mellékletben** tavaly is rendszeresen jelentek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az **ESZI honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az idősekkel való foglalkozáshoz.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Szolgáltatási formák: 2017-ben a 252 munkanapból **247 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást, **2470 órában**. A szolgáltatás a **nappali ellátás** mellett, ellátta **tanácsadási és mentori** feladatát a hozzáforduló fogyatékkal élők és családjaik tekintetében. A **Szociális foglalkoztatás** 2017. március 31-én megszűnt, helyette április-december közötti időszakban bevezetésre került a **Fejlesztő foglalkoztatás**. A Szociális foglalkoztatáson belül *fejlesztő-felkészítő* foglalkoztatásban vett részt 4 fő, *munka-rehabilitációban* 20 fő. **Fejlesztő foglalkoztatásban 24 fő** részesült, ebből 4 fő *Mt. szerinti* határozott idejű munkaviszonyban, 20 fő *fejlesztési jogviszonyban* volt foglalkoztatva.

Az egység kihasználtsága: A nappali ellátást naponta igénybe vevők száma alapján megállapítható, hogy az ÉNO **kihasználtsága 89%-os** volt. A szolgáltatás specifikumából, az igénybe vevők egészségi állapotából, valamint szociális helyzetéből adódóan nem érhető el magasabb kihasználtság. A hiányzások általában az egyéb családi programok miatt adódnak. Az egészségi állapot megőrzése a családnak és az intézménynek közös érdeke. A prevenció érdekében végzett munka, a szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés segítése, az üzemorvosi jelenlét eredményezi, hogy a betegségből adódó hiányzások száma elenyésző, csupán néhány százalék.

Ellátotti létszám: A nappali ellátásban **35 fő** részesült. Az ellátási évben 1 fő intézményi jogviszonya szűnt meg, egészségi állapotának romlása miatt. Az igénybe vevők **átlag életkora 36,6 év**. Az ellátási igényüket jelzőkről várólista készült, a **várakozók száma** 2017. december 31-én **14 fő** volt. Az alternatív szolgáltatást - a **Befogadó csoportot** - **3 fő** vette igénybe az év során, közülük 3 fő folyamatosan.

A dolgozók mentálhigiénés egészségének megőrzése, szakmai képzések: A magas színvonalú szakmai munka érdekében kiemelkedően fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A fogyatékkal élők nappali ellátása multidiszciplináris megközelítést igényel, ennek érdekében havonta **team üléseket** tartottak. Több **szakmai konferencián** is képviseltette magát az ÉNO, elsősorban a fejlesztő foglalkoztatás bevezetése és a támogatott lakhatás témakörében. **2 fő** szakdolgozó vett részt **kreditpontos továbbképzésen**.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek: A munkatársak az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és a foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team átdolgozta a Szakmai Programot, amelybe beemelésre kerültek a nyújtott szolgáltatási elemek. Kidolgozásra került a Fejlesztő Foglalkoztatás Szakmai Programja. Aktualizálták az egyéni gondozási terveket és az egyéni foglalkoztatási terveket. Felülvizsgálták a megállapodásokat, munkaszerződéseket, jövedelem nyilatkozatokat, személyi adatokban bekövetkező változásokat, gyógyszer lapokat, valamint a hozzájáruló nyilatkozatokat a médiatartalmak megjelentetése tekintetében.

Gyógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak egyéni és kiscsoportos formában. A törvényi előírás szerinti feladatok ellátása mellett működtették a Befogadó csoportot. Teljesítették a Munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban személyre szabottan, fizikai, pszichés és mentális állapotuknak megfelelően fejlesztési lehetőséget biztosítottak klienseik számára. A munkára alkalmas igénybe vevőket felkészítették a munkavállalásra.

Egyes kézműves és művészeti tevékenységek megvalósítása: Az igénybe vevők személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását, lelki egészségük megőrzését, önkifejezési képességük megtalálását szolgálja a professzionális művészeti nevelés, ami a fejlesztő munka meghatározó módszere. Az eredményes fejlesztés csak szakképzett, speciális területen nagy gyakorlattal rendelkező tanárok irányításával valósulhat meg. A **Figura tánc** csoport koreografálását és szakmai munkáját, valamint a **Más-kép műhely** vezetését külsős megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatársak látják el. A **Kerámia műhelyben** a

foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek szakmai alapismereteinek oktatása, szintén külsős szakember bevonását tette szükségessé.

Főbb szakmai programok

Szabadidős, művészeti és sport programok:

- A **Magyar Speciális Olimpiai Szövetség**: 2 alkalommal szerepeltek a szövetség által szervezett labdarúgó tornán, havonta **sportnapot** szerveztek.
- A kerületi **Bowling Vándorkupa Bajnokságon** csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak.
- Népszerűsítették a **kerékpáros közlekedést**.
- Januárban **pótszilvesztert** tartottak.
- Februárban a Nemzeti Színházban megnézték a **Körhinta** c. zenés-táncos színdarabot.
- Február 11-12-én a **Figura táncsoport**, meghívott vendégként, nagy sikerrel lépett fel a **Madách Musical Táncművészeti Iskola** félévi vizsgálóadásain a Honvéd Kulturális Központban.
- Februárban a **Csomópont** tehetséggondozó program fiataljaival közösen ünnepelték a **farsangot**.
- „**Speci(ART)**” Speciális Kulturális Fesztivál lebonyolítására a Csokonai Kulturális és Sportközpont közreműködésével, a helyi önkormányzat és civilszervezetek támogatásával az újjalotai Fő téren került sor. **Fellépők száma 260 fő, a nézők száma megközelítően 400 fő** volt.
- Tavasszal Bernecebarátiban, **Tematikus alkotó tábor** keretében, elkészítették a táncsoportok éves koreográfiáit és új vizuális technikákat sajátítottak el.
- Áprilisban a **Figura táncsoport** együtt ünnepelt a 15 éves **Aranytopán táncsoporttal**, az évfordulós gálaműsoron 2 koreográfiát is előadtak.
- A magyar **költészet napján** verset mondtak és táncoltak a **Pestújhelyi tér** zenepavilonjában.
- A táncsoport szerepelt a „**Táncol a kerület**” rendezvényen.
- Májusban kiscsoportos kiránduláson vettek részt **Bánhalmán**, ahol a táncsoport fellépett a Fenyves Otthon által szervezett **Népzenei és néptánc találkozó**n.
- A „**Határok nélkül**” címmel Egerben megrendezett **Országos Kulturális Fesztiválon** a Figura Táncsoport **táncolt a fesztivál nyitóképében**.
- A **Palota Média műhely** alkotói a filmkészítés és a forgatókönyvírás alapismereteit sajátították el a Magyar Speciális Mozgóképfesztivál **táborában** Tatán.
- Nyáron heti rendszerességgel szerveztek **strandolási lehetőséget** és két alkalommal **hajókirándulást**. A Velencei-tónál havonta egy alkalommal **evezési lehetőséget** biztosítottak.
- **Zöld tábort** szerveztek a kulturális sokszínűség jegyében Zamárdiban.
- **Tematikus Művészeti Tábor** keretében 10 fiatal tanulhatott néptáncot Zamárdiban.
- A filmes műhely tagjai **filmszemlén és műhelymunkán**, a táncsoport **néptánc fesztiválon vett részt** Zsirán.
- Szeptemberben egy hetes **táborban** ismerkedtek meg az **erdélyi Szék** és környékének látnivalóival, hagyományaival, népzenejével és néptáncával a nemzeti összetartozás jegyében.
- Heti rendszerességgel **filmklubot** tartottak.
- Sikeresen szerepeltek a **Homokszobrász Fesztiválon**, Zsirán.
- A Magyar Speciális Független Filmszemlén **különdíjat** nyert a „**Szomjúság**” című film, valamint **közönség díjas lett** az „**Ébressz fel!**” című alkotás. Mindkét kis film a Palota Média műhelyben készült.

- Az **Idősek Világnapján** műsort adtak a Belváros-Lipótváros Önkormányzata Egyesített Szociális Intézmények Vadász utcai Idősek Klubjában.
- A Más-kép műhelyben készült alkotásokból „**Kérdezz-felelek**” címmel kiállítást rendeztek a **Tárt Kapu Galériában**.
- A „**Hangolda**” együttes fellépése a **Tárt Kapu Galériában**.
- Adventi délutáni **Családi Napon** készültek a kliensek családjával az ünnepekre.

Egyéb szakmai tevékenység

- Kiemelt feladat a **mozgásfejlesztés**: rendszeres gyógytorna foglalkozás, mindennapos testnevelés és séta, valamint szabadidős sportok, pl. tollaslabda és labdarúgó edzések, túrák, lovaglás, kerékpározás, néptánc és társastánc foglalkozások.
- **Kulturális élet**: Az igénybe vevők tavaly több alkalommal vettek részt tematikus városi sétákon, kiállításokon, mozi-, opera- és színházlátogatáson, sokszor a családtagjaikkal együtt. Az egyházi és nemzeti ünnepekhez kapcsolódva lehetőség volt múzeumpedagógiai foglalkozásokon is részt venni.
- A **közösségi szolgálat, önkéntes munka** terepintézményeként együttműködtek a Bethlen Gábor Szakközépiskolával. Az iskola diákjaival közös **Mikulás** ünnepséget tartottak. Közösségi szolgálatát 2 fő középiskolás töltötte az ÉNO-ban.
- A családi összetartozást és a nappali ellátással való együttműködés erősítését szolgálta a **Családi Nap** rendezvény.
- Két alkalommal várták a kliensek hozzátartozóit **Nyílt Napon**, hogy a családok betekintést nyerjenek az intézmény mindennapi tevékenységeibe, szakmai munkájába.
- A szülők önszerveződő mozgalmait támogatják. Havonta egy alkalommal működik a **Szülőklub**. Félévente hívják össze a **szülői értekezletet**, igény szerint fogadó órát tartanak, segítik a hivatali ügyintézkést, klienseik gondnokaival napi kapcsolatban vannak. A szülőkkel való kapcsolattartás során az **egyéni esetkezelés módszerét** alkalmazzák.
- Rendszeres kapcsolatot tartanak az **érdekvédelmi szervezetekkel** és a kerületi társintézményekkel.

Együttműködés a civil szervezetekkel és az egyházzal

- A **Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület (MSMME)** szervezésében Esélyegyenlőségi napokon és műhelymunkán vettek részt az ÉNO kliensei Egerben. Az Egyesület a Tehetséggondozó pályázatának programját az ÉNO ellátottjaival valósította meg.
- Részt vettek alkotótáborokban és pályáztak a **Magyar Speciális Filmszemlén**.
- A **Csipkeszeg Foundation - Szék Alapítvány** szervezésében ismerkedtek meg a széki népi hagyományok és kultúra világával.
- A **Boldog Salkaházi Sára Plébániával** és a XV. kerületi Önkormányzat támogatásával, fogyatékkal élő művészek közreműködésével, **Adventi koncertet** szerveztek a kerület lakói számára.
- A **Segítő vásárlás program** keretében vásárokon vettek részt.
- A **Salva Vita Alapítvány** foglalkoztatási programjába bekapcsolódtak.
- **Kézenfogva Alapítvány** érdekvédelmi, módszertani és képzési szolgáltatásait vették igénybe.
- **ÉTA** szakmai rendezvényeit, érdekvédelmi fórumait látogatták.
- **ÉFOÉSZ** szülősegítő programjaira irányították a hozzátartozókat.

Hatékonyság növelése

- A kliensek egyéni igényeinek előtérbe helyezése érdekében: Folyamatosan figyelemmel kísérik a **komplex rehabilitációs vizsgálat** iránti igényeket. **Munkapszichológiai vizsgálatot** végeztek el, a Fejlesztő foglalkoztatásba történő beléptetéshez. **Segítik**

a rokkant ellátás igénybevételére történő átállást a rokkantsági járadék helyett. Működtetik a Befogadó csoportot. Civil kapcsolatok révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére és az érdekvédelemhez való hozzáféréshez. Segítették azon szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mely a kliensek jövőkép tervezését segíthette.

- Társadalmi kirekesztődés megelőzése: Programjaik során törekedtek a **többségi társadalmi részvétel megteremtésére**, prioritást kapott az integrált programok szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. Biztosították a sajtónyilvánosságot.

Foglalkoztatás

- Az intézményen belüli **Szociális foglalkoztatás, munka-rehabilitáció és fejlesztő-felkészítés formájában valósult meg**. 2017-ben **5.164 feladatmutatóra** kaptak pályázati finanszírozást, ami **3.842.016 Ft támogatást** jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen teljesített feladatmutatójuk **5.528** volt. A Szociális foglalkoztatás során előállított termékekből származó **I. negyedévi bevétel bruttó 89.100 Ft** volt. Az összeg teljes egészében a Szociális foglalkoztatás működésére, nyersanyag és kisebb tárgyi eszközök vásárlására fordítódott.
- **Áprilistól új szolgáltatási elemként indult el a Fejlesztő foglalkoztatás**. A jóváhagyott **feladatmutatók száma 10.845** volt, amely **9.706.275 Ft támogatást** eredményezett. A teljesített feladatmutatók száma 11.296 volt. A Fejlesztő foglalkoztatásból származó **II-IV. negyedévi bevétel bruttó 395.454 Ft** volt.
- A foglalkoztatás **fejlesztését szolgálta** több beszerzés: a grafikai tervezéshez és nyomtatáshoz három **laptop** és két nagyteljesítményű **nyomtató**.
- **Együttműködések** a foglalkoztatás és az értékesítés tekintetében: Evangélikus Egyház, Palota-15 Nonprofit Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok, Segítő Vásárlás program, Ferencvárosi Úrhölgyek Polgári Egyesülete, Salva Vita Alapítvány.

Kapcsolat a képző intézményekkel

- 2017-ben is **terepintézménye** maradtak az **ELTE BGGYTF Karának**, ahonnan **2 hallgató** teljesítette náluk **terepgyakorlatát**.
- A szociális munkás és a szociális ápoló-gondozó **szakképzésekből 2 fő** hallgató fogadtak összefüggő **szakmai gyakorlatra**.

Pályázatok

- Megkezdődött a **Támogatott Lakhatás** szolgáltatásfejlesztésként történő bevezetésének pályázati pilot programként való előkészítése.
- Az **MSMME** partnerként a **Nemzeti Tehetség Program** keretében mozgásterápiás és táncterápiás fejlesztésben részesültek a kliensek, továbbá 3 tematikus táborban vettek részt térítésmentesen, néptánc témakörben.
- Az **ÉNO** sikeresen pályázott közösen az **MSMME** civil szervezettel a **XV. kerületi Önkormányzat** által kiírt pályázaton, mely lehetővé tette a hagyományörző tábor megszervezését, az erdélyi Szék községben. A tábort követően 3 alaklommal adták át a megszerzett ismereteket a résztvevők, a kerületben élőknek. Ezek az alkalmak a **társadalmi érzékenyítést** szolgálták.
- Az **ÉNO** munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik és **segítik klienseik pályázati lehetőségeit**. A pályázatok elkészítéséhez és beadásához segítséget nyújtottak, így az **Erzsébet program** keretében **több család** nyaralhatott sérült gyermekével.
- Felhívták a **XV. kerületi Önkormányzat** által kiírt pályázatokra is az igénybe vevők hozzátartozóinak figyelmét.

Fejlesztő Gondozó Központ

A **Fejlesztő Gondozó Központ** súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek **nappali ellátását** biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a **fejlesztő nevelés-oktatási feladat** ellátására. Korcsoportok szerinti bontásban, két tanköteles korúak csoportja és négy felnőtt csoport működik a FENO-ban.

Fejlesztő Gondozó Központ	
Igénybe vevők lakóhely szerinti megoszlása (fő)	
2017. év	
Település neve	Igénybe vevők száma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Bp. IV. kerület	5
Bp. VII. kerület	1
Bp. X. kerület	2
Bp. XIII. kerület	2
Bp. XIV. kerület	3
Bp. XV. kerület	16
Bp. XIX. kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	36

8. táblázat, forrás: FENO, 2018

Ellátotti létszám, kihasználtság: 2017-ben 36 férőhelyen **36 fő** ellátását végezte az intézmény, 250 munkanapból **244 napon** nyújtott szolgáltatást, az éves forgalom **6.303 alkalom** volt összesen. Az ellátási évben intézményi jogviszony létesült 1 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 1 főnek. Az ellátottak **átlag életkora 27 év**. Az ellátási igényüket jelzők alapján összeállított **várólista** 2017. december 31-én **2 fő**. Fogyatékosok **nappali ellátásában** és **fejlesztő nevelés-oktatásban** résztvevők (6-23 éves korig) **11 fő**. Fogyatékosok **nappali ellátásában** részt vevők (23 éves kortól) **25 fő**.

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal annak érdekében, hogy bővüljön azok köre, akik esetében ellátási szerződést köt a XV. kerületi Önkormányzat a férőhelyek biztosítására és a költségek megosztására. Jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. kerülettel van együttműködési megállapodás.

Kapcsolattartás formái:

- beszámolók küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő neveléséről,
- meghívás az intézmény programjaira,
- személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az intézményben **két ágazathoz** tartozó kollégák dolgoztak együtt (Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola: 6 fő). Az Iskola szakember ellátottsága az év folyamán állandó volt, üres státusz nem volt, ez növelte az iskolai csoportok hatékony működését, illetve a szociális intézmény feladatellátására is pozitív hatással volt. Az Iskolánál

szeptemberben bekövetkezett intézményvezetőváltás mellett gördülékeny zajlott a napi munkavégzés, több egyeztetést kellett tartani viszont annak érdekében, hogy megfelelő legyen a két intézmény között az információk megosztása, áramlása. Váratlan helyzetben azonnali vezetői döntést az oktatási csoportokban is csak a FENO egységvezetője tudott hozni továbbra is. Ez a munkaszervezési mód elfogadottá vált úgy az oktatási intézmény munkavállalói részéről, mint a szociális terület dolgozói körében.

A **tanköteles korú ellátottak** száma folyamatosan csökken, ennek megfelelően alakultak a csoportok az elmúlt évben is. Ez nagyfokú rugalmasságot követelt meg a dolgozóktól, ellátottaktól és szülőktől egyaránt, ami nem mindig volt zökkenőmentes. A folyamatos változás igénybe vette az ellátottak alkalmazkodóképességét, amit nehezített a felsőfokú végzettséggel rendelkező kollégák hiánya is.

Nappali ellátás

Pozitív változást jelentett, hogy folyamatosan elérhetővé vált a **mozgásfejlesztő munkatárs** jelenléte, ami növelte az intézmény szakmai munkájának hatékonyságát. A mozgásfejlesztés kiemelten fontos az ellátottak mindennapi fejlesztése, a szinten tartás megvalósítása, valamint a napi gondozási feladatok végrehajtása (öltöztetés-vetkőztetés, étkezés, pozicionálás) során.

A **négy felnőtt csoportban** a foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodva tervezték és valósították meg. Nagy hangsúlyt fektettek a szinten tartás megvalósítására, a családokkal közösen megbeszélve az esetleges készségromlás okait, várható következményeit, illetve az azokra adható válaszokat. Az ellátottak előrehaladott életkorával jelentkező megváltozó képesség, készség struktúrához alkalmazkodó, kipróbált, jól bevált gondozási, nevelési eljárásokat, módszereket, programokat használták, új terápiás elemek szándékosan nem kerültek beemelésre a fejlesztési, gondozási programba. A szerzett tapasztalatokat felhasználva folytatódott az intézmény módszertani ajánlásának kidolgozása.

Folyamatosan bonyolították **szűrővizsgálataikat** bőrgyógyász, valamint egy ortopéd és egy fogász szakorvos közreműködésével. A **szakorvosok** által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekeszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálások, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek. Az egyes **szakrendelőbe, ügyintézésre** igény szerint kísérték a családokat, szülőket, megbeszélve a kísérés szabályait. Folyamatosan alkalmazkodtak a felmerülő igényekhez, szolgáltatási struktúrájukat a meghatározott kereteken belül mindig rugalmasan alakították az ellátottak igényeinek megfelelően.

A **szülői közösséggel** hatékonyabbá, rendszeresebbé vált az együttműködés. Aktívan, kölcsönösen részt vettek egymás programjain (Családi nap, Családi Karácsony, „Életünk értelme” konferencia, kertrendezés, pályázat írás, pályázati programok bonyolítása).

A csoportok **épületen belüli elhelyezése** továbbra is kihívást jelentett, de az előző évben nyert tapasztalatok kiértékelésével megoldottá vált a rendelkezésre álló terek optimális kihasználása. A nyár folyamán a **konyha** egyes elemeinek cseréje, **felújítása** megtörtént. Szeptember elejére elkészült az **udvar gumiburkolata**, ami sorvezetőkkel, kontrasztos színekkel teszi elérhetővé a fejlesztést a szabadlevegőn is. Az akadálymentes haladást, közlekedést az épületben az új (stabil) rámpák teszik könnyebbé az ellátottak és a segítők számára is. Nagy hangsúlyt fektettek a kertre, annak fokozott kihasználtságára, esztétikájára és az egyenlő esélyű hozzáférés növelésére. A „**Tiszta porta, virágos kert 2017**” díjat nyert a FENO kertje, ezzel további lehetőséget kapva annak fejlesztésére.

A **Magyarországon élő Vietnámiak Szövetségétől** két masszázs fotelt, egy nagyteljesítményű turmixgépet és több fejlesztőeszközt kaptak. Eszközparkjuk folyamatosan bővült, lehetőségük volt a legújabb fejlesztőeszközök beszerzésére, illetve az amortizációból fakadó eszközhány pótlására. A **csoportszobák** esztétikus, praktikus, kényelmes **kialakítására** nagy hangsúlyt fektettek, ezzel is alkalmazkodva az újabb csoportigényekhez (nagy méretű szőnyegek, lepedők beszerzése, folyamatos „virágosítás”, helyi fényforrások beszerzése).

A munkaterv szoros részét képezte az **évszakokhoz illeszkedő belső környezet** kialakítása, csoport szintű megvalósítása. Ez biztosítja a folyamatos változatosságot, megújulást. Az alapítványi karácsonyi vásár bevételét - a FENO számára - fejlesztő eszközök beszerzésére költötte a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány**.

A **szülők** hatékony, széleskörű **támogatása** továbbra is a teammunka részét képezte. Folyamatos segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos **jövőkép tervezéséhez**, amiben az intézménynek - mint sok család számára egyetlen segítő kapcsolatnak - részt kell vállalnia. A **Szülőklub** során kialakult „aktív mag” mint önszerveződő csapat szervezte, bonyolította programjait. Számos program keretén belül működtek együtt az intézménnyel, nemcsak mint szülőcsoport, hanem mint a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány képviselői is. Szakmai programunkhoz több ponton is kapcsolódtak: kisbuszos kirándulások, tábor, Bowling bajnokság, pályázatírás.

Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg **szabadidős és egyéb programjaikat**:

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, nyílt napok

Március: Március 15-i ünnep, FENO 26. születésnapja, „Életünk értelem” konferencia, melynek témája: „Súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek helyzete ma Magyarországon”

Április: Húsvét, Föld napja, Tavaszi kirándulás az Állatkerthe, Szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati,)

Május: Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás, szervezetfejlesztés

Június: Élmény nap, tábor Bogácson, szülői értekezlet

Szeptember: Bowling Vándorkupa Bajnokság, szülői értekezlet

Október: Szakorvosi vizsgálatok (fogászati, bőrgyógyászati), Nyílt napok

November: „Fordított nap”, „Mesék napja”

December: Szakorvosi vizsgálatok, Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség

A szakmai programban meghatározott feladatok végrehajtása **mini projektek** keretében valósult meg. Ezeket a programokat felváltva szervezték a munkatársak, így sokkal érdekesebbek, változatosabbak, színesebbek és ötletekben gazdagabbak lettek. Amellett, hogy nagy hatékonysággal működött ez a munkaszervezési módszer, a résztvevők számára jó lehetőséget nyújtott képességeik megismerésére, fejlesztésére. A **gyógypedagógiai asszisztensek** plusz feladatvállalása a terápiás munkatársak helyettesítésében továbbra is nélkülözhetetlen volt a szakmai működés hatékonyságát, a programok lebonyolítását tekintve. A dolgozók számára továbbra is lehetőség volt más intézményben történő **hospitálásokra**, szakmai tapasztalatcserére. Ezeket a programokat önállóan, előzetes igényfelmérés alapján, mindenki részvételére számítva tervezték, valósították meg. A szerzett tapasztalataikat teammunka keretében dolgozták fel és építették be szakmai programjukba. Folytatódott a csoportok szakember gárdájának **forgórendszeres munkája**, az ellátottak teljes körű, változó képességstruktúrájának megismerését célozva. A **társadalmi integráció erősítését** elősegítve szerveztek olyan programokat, melyek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése, pl. kiscsoportos buszos kirándulások, részvétel a Speciális Művészeti Fesztivál, az Adventi koncert, a Reménysugár Habilitációs Intézmény programjain, részvétel a „Szivárvány a világ” kiállításon.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Munkatársak mentálhigiénés megsegítése:** A magas szakmai színvonalú munka érdekében fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. Az ellátás szakmai színvonalának megőrzése, fejlesztése érdekében Gödön tartottak kétnapos **szervezetfejlesztést**. A csoportmunka, a motivált munkalétkör megeremtetése

érdekében, az intézmény által nyújtott lehetőségek hatékony kihasználása érdekében folyamatosan lehetőséget biztosítottak továbbképzéseken, szakmai konferenciákon való részvételre, belső képzések szervezésére. A FENO-t 2017-ben „Jószolgálati díj”-ra jelölték.

- **Pályázatok:** A pályázati kiírásokat folyamatosan nyomon követték és számos esetben sikeresen pályáztak. A kerületi, civilszervezetek számára kiírt pályázat keretén belül támogatást nyertek a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal** partnerségben **nyári táborra**. Szintén a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal partnerségben nyertek támogatást **Szülősegítő szolgáltatások** támogatására, melynek keretében egy tematikusan felépített szülősegítő csoportos tréning negyedik részének megvalósítása indult el a tél folyamán. A XV. kerületi Önkormányzat által meghirdetett „**Tiszta porta, virágos kert 2017**” pályázaton is sikerrel vettek részt.
- **Együttműködés, kapcsolattartás:** Az egyes érdekképviselői szervezetekkel folyamatos kapcsolatot tartanak fenn, folyamatosan képviseltették magukat az általuk szervezett programokon pl. Társaság az Emberi Szabadságjogokért, Kézenfogva Alapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK), Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE) - súlyosan, halmozottan fogyatékosok szakosztálya. Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi **jelzőrendszer** hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával**, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Részben összefüggő, részben heti bontásban **21 fő gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát.
- **Továbbképzés:** Az intézmény dolgozói számára folyamatosan biztosított volt a **szakmai fórumokon, konferenciákon** való részvétel. A dolgozók nagy számban voltak jelen a különböző szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken:
 - Levendula 60+ programsorozat
 - Démoszthenész Egyesület szakmai programsorozata a Vakok Iskolájában
 - Nem adom fel Egyesület programsorozata - Fogyatékosággal élő emberek kísérése
 - Család- és Gyermekjóléti Központ - Éves tanácskozás
 - „Szakszerű sürgősségi beavatkozások a szociális alap- és szakellátásban” - továbbképzés
 - „Innovatív ellátotti mobilizáció” - továbbképzés
 - „Digitális tananyagfejlesztés a fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevőknek - BLISS Alapítvány
 - VERBALIO módszer alkalmazása, alkalmazási területei - Vakok Iskolája
 - Ifjúsági kerekasztal
 - „Együtt gondolkodó nap” - MUFTI
 - Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének Szakosztályi találkozó (Kaposvár, Debrecen, Budapest)
 - ÉTA 20. születésnap programsorozat Balatonmárfafürdő
 - Rekreációs tréning szociális területen dolgozók számára - ÉTA (5 fő)
 - Magyar Tudomány Ünnepe - ELTE-BGGYK „A komplex szomatopedagógiai rehabilitáció lehetőségei és feladatai”
 - V. Fogyatékosági Konferencia ELTE BGGYK
 - „Gyógytea” - gyakorlati szakmai műhely - ELTE-BGGYK
 - Mezei Menedék Egyesület - Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése oktatása előadás
 - Intézménylátogatások

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

2017 volt a második év, amely a gyermekjóléti alapellátás és a családsegítés összevonása után kialakított új szervezeti keretek között valósult meg. A szakmai munkát segítve heti rendszerességgel tartottak **team-et**, **esetmegbeszélő csoportot** és **adminisztrációs megbeszélést** a munkatársak. Az egyéni készségek fejlesztése érdekében a kollégák **továbbképzéseken és konferenciákon** vettek részt, valamint lehetőség volt **egyéni szupervízió** igénybevételére. **Szervezetfejlesztésre** egy alkalommal került sor. Tevékenyen részt vettek a fővárosi kerületek által szervezett **találkozókon**, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának „*Szakmai támogató hálózat*” projekt keretében szervezett **műhelyfoglalkozásokon**. Továbbra is részt vettek a felsőfokú szakképzésben résztvevő hallgatók **gyakorlati képzésében**, melynek során az ELTE TáTK-ról több szociális munka szakos hallgatót fogadtak. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták a Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját a helyi médiában, saját honlapjukon, valamint a kerületi rendezvényeken.

Család- és Gyermekjóléti Központ		
Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ és a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ		
összesített adatai		
Tevékenységek, szolgáltatások	2016. év	2017. év
Éves forgalom (alkalom)	11.570	13.045
Szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	5.227	6.729
Szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma	2.187	3.018
Szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma (fő)	1.572	1.996
Alapellátásban gondozottak száma (fő)	3.723	4.496
Alapellátásban gondozott gyermekek száma (fő)	1.269	1.327
Kliensek ügyében érkezett levelek (db)	4.034	4.461
Kliensek ügyében küldött levelek (db)	3.528	4.493
Családlátogatások (alkalom)	1.665	2.028
Jelzés veszélyeztetett gyermekek ügyében (db)	675	762
Jelzés veszélyeztetett felnőttek ügyében (db)	23	24
Esetkonferencia (alkalom)	52	64
Sz szakmai megbeszélés (alkalom)	20	22
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	799	659
Jogi tanácsadás (alkalom)	435	417

9. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ: Az alapszolgáltatást biztosító központnak rendkívül összetett feladatot kell ellátnia. Fő tevékenysége, hogy a szociális és/vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2015. év	2016. év	2017. év
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	8.025	7.388	9.147
Új igénybe vevők száma (fő)	798	862	1.241
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	504	594	580
Jogi tanácsadás (fő)	226	217	225
Álláskereső Klub (alkalom)	1.084	597	367
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1.610	1.094	1.348

10. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

Családgondozás

Az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban 2017-ben **4.496 fő, 9.147 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat, amely jelentős emelkedést mutat az előző évekhez képest. Az **új igénybe vevők** létszáma **1.241 fő** volt, ami 43%-kal több, mint 2016-ban. Ennek oka egyrészt annak köszönhető, hogy az új központ ismertté vált a lakosság és a társintézmények körében, másrészt a szolgáltatásokat sikerült a meglévő szükségletekhez igazítani. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy az aktívkorú lakosság (2.525 fő) és a gyermekkorú kliensek (1.279 fő) aránya megváltozott az előző évhez képest, ugyanis a felnőtt igénybe vevők száma több, mint kétszeresére nőtt. A kapott jelzések (786 levél) túlnyomó többsége (762 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolat, szélesebb körű szakmaközi konzultációt igényelt. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **1.172 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2017-ben **181** gyermek ügyében **64 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát**, melyeken családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett.

Prevenációs tevékenység

A jogszabályi változások vitathatatlan érdeme, hogy kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Ennek legmarkánsabb példája a *jelzőrendszer működtetése*. Az önálló státuszban tevékenykedő tanácsadó (ún. jelzőrendszeri koordinátor) feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés. A jelzőrendszeri koordinátor **72 alkalommal** kereste fel a kerület jelzőrendszerének tagjait, szakmaközi megbeszélést 22 alkalommal tartottak. A legnagyobb hangsúlyt a 2018 szeptemberében bevezetendő óvodai-iskolai szociális segítő munka előkészítése kapta.

A XV. kerületi Önkormányzat „Add a kezéd” generációkat összefogó *bűnmegelőzési projektjének* keretében két alkalommal tartottak többnapos képzést és tréninget, három alkalommal szerveztek előadást a jelzőrendszer tagjai számára, valamint közreműködtek a projekt szabadterei gyermekprogramjainak lebonyolításában.

Az *integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációt*, melynek célja, hogy a nehézségek során támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat, **317 alkalommal** vették igénybe.

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a *csoportokkal végzett szociális munka*, melyeket az év során **382 fő** vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzá tartozói csoport az Alzheimer beteget ápolók számára
- Kamasz klub,

- o Tea Ház,
- o Biblia-kör
- o Kanga Klub,
- o Közösségépítő nyári tábor,
- o Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning,
- o Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

Tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **185 fő** kereste fel, összesen **417** alkalommal. A *Mentálhigiénés tanácsadást*, a *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást*, a *Pár- és családkonzultációt* az igénybe vevők **580 alkalommal** keresték fel. Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, gyermeknevelési problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 19 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub 203 napon* működött, **367 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 1.348 alkalommal* keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a központot. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelmek száma **79** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **27 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralékba kerülők:

- o fizetőképessége helyreállhasson,
- o díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- o életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Közreműködés az átmeneti gondozás igénybevételében

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a Család- és Gyermekjóléti Központ, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2017-ben több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- o BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- o BMSZKI Anya-Gyermek Krízis Szállója,
- o BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- o Erdőkeres,
- o S.O.S. Krízis Alapítvány,
- o Menedékház,
- o Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei (elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanná válás) miatt vált szükségessé. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevételére van szükségük. A 2017-es évben összesen **6 gyerek** kapott teljeskörű ellátást az „**Aranyhíd**”-ban.

Gyerekprogramok

A tanév ideje alatt rendezett klubok hétköznap délután, előre megtervezett program szerint 1,5-2 órás időtartamban zajlottak. 2017-ben összesen **91 gyerek** jelent meg és vett részt a programokon. A nyári kószalások során **3 alkalommal 31 gyermeket** vittek kirándulni, a kisebbek édesanyjukkal vagy nagymamájukkal együtt vettek részt a programon. 2017 júniusában pedig Balatonkenesén szerveztek **12 fő** kamasz számára közösségépítő,

személyiségfejlesztő, ismeretterjesztő és szabadidős tábort. A szeptemberben szervezett családi hétvégén 5 család 24 tagja utazott el Egerbe. Változatos programokon vettek részt, jutott idő szórakozásra, tanulásra és kikapcsolódásra is. A résztvevők között több olyan család is volt, akiknek ez a közös kirándulás jelentette a nyaralást.

Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ: A Fióka tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, feladata ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban közreműködő szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjainak számára, mindenkor szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek mindenek felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelembe vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai I.			
Tevékenység típusa	2015. év	2016. év	2017. év
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	10	20	22
Védelembe vétel (fő)	68	104	53
Ideiglenes hatályú elhelyezés (fő)	13	10	6
Szakellátásban nevelkedő gyermekek támogatása (fő)	54	177	129
Utógondozás (fő)	8	6	7

11. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2017-ben a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **480 gyermeket** és családjaikat gondozták. Miközben a központ alacsony számban (2017-ben csupán 6 fő esetében) tett javaslatot a gyermekek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek száma is csökkenő tendenciát mutat.

A Fióka munkatársai 2017-ben **1.723 levelet** kaptak és **1.194 levelet** írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. A gyerekek érdekében az esettanulmányok rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét.

Családgondozás

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **285 olyan gyermeket** gondoztak, akik nincsenek védelembe véve, vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémákban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **856 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2017-ben **védelembe vétel** keretein belül **53 gyermeket** gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó

egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban** nevelkedő **129 gyermek** ügyében **74 családnak** nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 5 családból **6 gyerekeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális szolgáltatások, tanácsadások

- o A *készenléti szolgálat* keretében 2017-ben **365 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet.
- o A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **255** személy vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait, ami az előző évi igénybevételnek több, mint a kétszerese.
- o A *kórházi szociális munka* során **29 gyermek** ügyében dolgoztak együtt a **kórházakkal**.
- o Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő délutáni klubokon, hétvégi kerületi rendezvényeken kívül, a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószalások”.

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ főbb forgalmi adatai II.				
Szolgáltatás neve	2015. év	2016. év	2017. év	
Készenléti szolgálat (nap)	365	365	365	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	147	106	255	255
Kórházi szociális munka (fő)	18	12	29	29
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	897	205	352	352
Jogi tanácsadás (alkalom)	230	218	192	192
Fejlesztés (alkalom)	1487	1306	1098	1098

12. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2017-ben **25 gyermek** és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **352 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

A jogi tanácsadó egyrészt a szociális munkásokat segíti a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2017-ben a jogi tanácsadást **192 alkalommal** vették igénybe a családok.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2017-ben **1.098 alkalommal** foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igényelték, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alpműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókinés. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerezés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmánya ne szakadjon meg. Az év során két alkalommal, a tananyaghoz kapcsolódó tematikus kirándulásra vittek magántanuló gyermekeket, hogy a tanulás élményeit gazdagíthassák.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI): A MUFTI célja a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája:

- Információs és tanácsadó szolgálat
 - a) Álláskeresés segítése, állásközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - b) Ifjúsági álláskereső klub
- Jogi tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás
- Elhelyezkedési esélynövelő tanfolyamok, képzések szervezése
- Ifjúsági álláskereső tréning
- Csoportos munkáltatói tájékoztatók
- Középiszkolai prevenció munká, Kerületi Képzési Börze
- MUFTI klub
- Dumasarok klub
- Ifjúsági információs munka
- Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma - Együttgondolkodó Napok
- Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

A 2017. évben a munkanélküliség, ezen belül az ifjúsági munkanélküliség relatív csökkenése érezhető volt a MUFTI forgalmának alakulásában. Az 2017. év adatai alapján a MUFTI szolgáltatásait 114 fő igénybe vevő kereste fel. A regisztrált ügyfelek száma: **73 fő** volt. A szolgáltatásaik **éves forgalma**, a kapcsolatfelvételek száma **3.075** volt. A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak.

MUFTI		
regisztrált igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő)		
	2016. év	2017. év
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	7	1
Általános iskola nyolc osztálya	78	25
Szaktanulmányok, szakiskola	34	38
Gimnázium, szakközépiskola	26	1
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	8	8
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3	0
Összesen	156	73

13. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

2017-ben a regisztráltak életkorát tekintve, a 18-24 év közötti, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok vették igénybe a legnagyobb számban szolgáltatásokat.

MUFTI		
igénybe vevők életkor szerinti megoszlása (fő)		
	2016. év	2017. év
18. év alatti	13	5
18-24 év közötti	111	45
25-34 év közötti	22	23
35 év feletti	10	0
Összesen	156	73

14. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

Az **Álláskereső klubot** 2017-ben minden munkanap működtették. Az *álláskereső klubot* 2017-ben **1832 alkalommal** vették igénybe, és aktívan használták az ingyenesen hozzáférhető technikai eszközöket. A MUFTI álláskereső klub szolgáltatásait az év során igénybe vevő ügyfelek közel **70%-ának sikerült munkát találnia** az év során.

A munkaerőpiacra való bejutás kudarca vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek. A *szolgáltatást igénybe vevők* körével kapcsolatban elmondható, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő(k) is munkanélküli, díjhátralékkal küzd, lakhatása bizonytalan. Ez az élethelyzet még inkább gyengíti a fiatalok munkaerő piaci elhelyezkedési esélyeit, illetve azt, hogy munkahelyüket meg tudják tartani. A MUFTI szakembereit az álláskeresők önkéntesen keresik fel a problémáikkal. Az álláskereső klub használata során az állást kereső fiatalok el tudják sajátítani az *álláskeresési technikákat*, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül meg tudják találni a számukra megfelelő munkahelyet. Az *álláskeresési tanácsadás* segítségével fejleszthető az önismeret, megismerhetők a pályázat- és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. Az álláskereső klub keretein belül a fiatalok célirányosan, az álláskeresés érdekében igénybe vehetik a technikai berendezéseket (telefon, fax, internet, számítógép, fénymásoló) az ott dolgozó munkatársak felügyelete mellett. Továbbá lehetőség van az *egyéni konzultációra, tanácsadásra, segítő beszélgetésre*. Az ügyfélszolgálaton megtalálható a napi sajtó, a hirdetési újságok, amelyek szintén az elhelyezkedési esély növelésére szolgálnak. A *pszichológiai, mentálhigiénés és pályáorientációs tanácsadást* az elmúlt évben összesen **131 alkalommal** vették igénybe a fiatalok. A hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási és megélhetési problémák, családi konfliktusok, párkapcsolati problémák, pszichés és mentális problémák, droghasználat.

A MUFTI-ban a **klubélet** keretében közösségi, szabadidős és sportprogramokat szerveztek az igénybe vevők aktív közreműködésével. A klubfoglalkozások keretében szervezett programok között a filmklub, a gasztro-klub, a társasjáték klub és a kézműves foglalkozások a legnépszerűbbek. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon azon - a különösen a többgenerációs munkanélküli családból származó és tartósan munkanélküli - fiatalok számára, akiknek élethelyzetük miatt kapcsolatrendszerük beszűkült, emiatt támogatásra szorulnak szabadidőjük hasznos eltöltéséhez. A klubfoglalkozásokon összesen **57 fő** (ebből 34 regisztrált ügyfél és további 27 alkalmi látogató, kísérő), **390 alkalommal** jelent meg.

MUFTI esetkezelések, szakmai tevékenységek forgalma (alkalom)				
Év	Szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	Szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás	Csoportokkal végzett szociális munka	Tanácsadás (álláskeresés)
2016. év	264	131	1.446	2.160
2017. év	131	108	870	1832

15. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

Főbb szakmai események

- 2017. évben négy alkalommal szervezett a MUFTI **pályaorientációs, a munka világára felkészítő foglalkozásokat** kerületi közép- és általános iskolások számára. A programokon **74 fő** vett részt.
- A MUFTI 2017-ben részt vett a XV. kerületi **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)** és az **Ifjúsági Kerekasztal** munkájában, közreműködött azok rendezvényein, a területekre vonatkozó helyi stratégiák, cselekvési tervek kidolgozásában, valamint az **„Add a kezed!”** generációkat összefogó bűnmegelőzési projekt megvalósításában.
- 2017. májusban a Kontyfa utcai Általános Iskola, Középiskola és Gimnázium aulájában rendezték meg a **Diákmunka börszét**. A program keretében öt diákmunka szervezet munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **52 diák** vett részt. A rendezvényen résztvevő diákmunka közvetítő stúdiók és a MUFTI között folyamatos a munkakapcsolat. A *Fürge Diák* Iskolaszövetkezet képviselője, a MUFTI által szervezett rendezvények mellett az év során öt alkalommal „települt ki” a MUFTI-ba, ennek során **15 fiatalnak segített diákmunkát találni**.
- 2017 novemberében a Bethlen Gábor Szakgimnáziumban szervezték meg a **Továbbtanulási és képzési börszét**. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaorientációval foglalkozó intézmények, szervezetek vettek részt „kiállítóként”, összesen **12 intézmény képviselte magát**. A börszén széles kínálatot vonultattak fel a kiállítók, az Új Nemzedék program *pályaorientációs programmal* várta a tovább tanulni szándékozókot, itt a pályaválasztást segítő tesztekkel tölthettek ki a fiatalok. E mellett a résztvevő középiskolák különböző szakmákat - például a vendéglátás, kereskedelem, idegenforgalom, táncművészet, építőipar, vegyipar, környezetvédelem, informatika, idegen nyelvek tanulása stb. - ismerhettek meg. A rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés a kerületi oktatási intézmények részéről, a program **103 fő** fiatal részvételével valósult meg.
- Az **Állásbörze 2017** októberében az Újpalotai Közösségi Házban került megrendezésre. Az *Állásbörze célja*, hogy a munkáltatókkal kapcsolatot kiépítve, (munkaerő) igényeiket, az általuk kínált álláslehetőségeket jobban megismerve, közvetlen módon tudják a munkakereső fiatalokat hozzájuk irányítani, növelve ezzel elhelyezkedési esélyeiket. Az eseményen **24 kiállító** - munkaadók, munkaerő közvetítő cégek, diákmunka közvetítő szövetkezetek, külföldi munkát ajánló cégek mellett egy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet - és **127 fő érdeklődő** vett részt.
- **Együttgondolkodó napot** 2017-ben öt alkalommal szerveztek, amelyeken a különböző területeken dolgozó munkaerőpiaci és szociális szakemberekkel cserélték ki tapasztalataikat.
- A MUFTI befogadó, közösségi tér jellegű működését tovább erősítette a **XV. kerületi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzattal** való szorosabb együttműködés, a kerületi ifjúsági, bűnmegelőzési rendezvényeken és az iskolai színtereken való intenzívebb megjelenés.

Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat: A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet alapján a krízishelyzetben lévőknek legfeljebb öt napig, napi egyszeri **tartós ételmiszert** tudnak adni a Nappali Melegedőben a Család- és Gyermekjóléti Központ egységvezetőjének javaslata alapján. Tavaly **92 fő** vette igénybe a krízisétkezést, összesen **460 db konzervet** osztottak ki.

A **Nappali Melegedő** lehetőséget biztosított a hajléktalan személyek részére közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. A hajléktalanok számára egész évben a fürdés, borotválkozás lehetőségét (szükséges eszközökkel együtt), téli krízis időszakban étkezési lehetőséget (zsíros, margarinos, májkrémes, vajkrémes kenyér, tea) biztosítottak. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztottak. A munkakeresést az internetezési és telefonálási lehetőséggel segítették, valamint minden hétköznapi frissülő álláslistát bocsátottak az igénybe vevők rendelkezésére. A hivatalos ügyek intézésben támogatták a hajléktalanokat. A jogi és mentálhigiénés tanácsadást az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosította az ügyfelek számára. A munkatársak rendszeresen **klubfoglalkozásokat** tartottak a Melegedőben megjelenő igénybe vevők számára, melynek célja a szabadidő hasznos eltöltésére szánt idő megfelelő mértékű strukturálása. A rejtvény klub, az olvasóklub és a filmklub mellett a kreatív foglalkozások és a közös zenélés voltak a legnépszerűbbek.

A Nappali Melegedő szolgáltatásait **243 fő 6.506 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken, pl. "Tízek Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai			
Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	8.828	6.355	6.506

16. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely az életvitelszerűen a XV. kerületben élő hajléktalanok és pillanatnyi nehéz helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

Szociális Mosoda forgalmi adatai			
Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év
Igénybe vevők száma (fő)	170	185	161
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	1.028	1.040	1004

17. táblázat, forrás: CsGyK, 2018

Utcai szociális munka

A 2017. évben az utcán élő gondozott hajléktalanok száma a december 31-i állapot szerint **44 fő** volt, az egész év során **111 fő** részesült ellátásban. Az utcai életmód felszámolásával kapcsolatban **32 fő** esetben nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 95%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, 16 nő és 28 férfi. Az aktívkorúak közül a férfiak száma a legmagasabb. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A nyolc osztályt, illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák, illetve a közmunkaprogramok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Az év során több klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés vagy önálló lakhatás segítségével kigondozni, akik közül csak elenyésző számban kerültek vissza az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat a 2017-es év során összesen **3.012 alkalommal** látták el. A hajléktalan személyekkel összefüggésbe hozható lakossági bejelentésekre való hatékony és gyors reagálást segítette, hogy az **Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai**

és a Polgármesteri Hivatal Rendészeti Osztály **Közterület-felügyeleti munkatársai** szoros kapcsolatban álltak, és - heti egy alkalommal - **közösen látogatták** azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeztek. A Nappali Melegedőben és Utcai Gondozó Szolgálat munkáját egész évben segítette egy Suzuki SX4 típusú személygépjármű használata.

A 2017. évben több sikeres **pályázat** benyújtásával lehetővé vált a szakmai munka további fejlesztése.

- A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által meghirdetett, SZOC-17-FEJL-B-1-084 azonosítószámú, „Az alacsonyküszöbű ellátást, utcai szociális munkát, krízisközpontot működtető és befogadott szolgáltatók feltételeinek fejlesztése” című pályázaton elnyert támogatás **1.000.000 Ft** volt, amelyből elsősorban a Szolgálat **informatikai eszközeinek fejlesztésére** fordítottak.
- Hajléktalanokért Közalapítvány által meghirdetett, a „Hajléktalan személyek ellátásának megszervezése a Közép-magyarországi régióban 2017-18.” című, 2017-18-KMR kódú pályázaton elnyert támogatás **182.000 Ft** volt, amelyből a **téli krízisidőszak** alatt nyújtható természetbeni ellátásokat egészítették ki.
- A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által meghirdetett, a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást, utcai szociális munkát, krízisközpontot, titkos menedékházat, Biztos Kezdet Gyerekházat működtető és befogadott szolgáltatók feltételeinek fejlesztéséről szóló pályázaton egy **új személygépkocsi vásárlására 3.744.924 Ft** támogatást nyertek.

Budapest, 2018. február 23.

Graczer Irma
igazgató

2. melléklet

Egyesített Szociális Intézmény

1157 Budapest, Árendás köz 4-6.

www.eszixv.hu

facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejkölési Központ

2014-2018

Szakmai Program

2018. évi

Munkaterve és ütemezése

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programjának 2018. évi Munkaterve tartalmilag és ütemezésében mutatja meg, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, mely tartalmazza az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Területi Gondozás,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO),
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO),
- Család- és Gyermekjóléti Központ.

Az ESZI 2018. évi főbb fejlesztési területei	
Területi Gondozás:	<ul style="list-style-type: none"> - a házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó önkéntes program bevezetése - részvétel a VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projekt megvalósításában
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona:	<ul style="list-style-type: none"> - a férőhelyszám növelése érdekében az épület infrastrukturális fejlesztésének előkészítése - a fejlesztő foglalkoztatás új struktúrájának kialakítása - részvétel a VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projekt megvalósításában
Fejlesztő Gondozó Központ:	<ul style="list-style-type: none"> - részvétel a VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projekt megvalósításában
Család- és Gyermekjóléti Központ:	<ul style="list-style-type: none"> - az óvodai, iskolai szociális munka bevezetése - részvétel a VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projekt megvalósításában
XV. Kontyfa utcai épület felújításának folytatása, II.-III. ütem	
XV. Árendás közben található volt óvoda épületének ESZI telephellyé alakítása, a Fióka által használt telephelyek átköltöztetésének előkészítése	

1. sz. táblázat

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatók, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással. A 2018. évben, továbbra is a fontos feladat a **Szociális Városközpont** szolgáltatásfejlesztése. Folytatódik az ESZI intézményfejlesztési folyamata, az érintett telephelyek felújítása, átköltöztetésének előkészítése. A Spirálházban megrendezésre kerülő programok megvalósításánál szoros együttműködés valósul meg más **kerületi intézményekkel, civil szervezetekkel**. A szervezeteknek lehetőségük van saját rendezvényeik számára bérbe venni a Pajtás Éttermet. A jogszabályi előírásoknak megfelelően bevezetésre kerül az **óvodai és iskolai szociális munka**. Az ESZI összes egysége részt vesz a **VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projekt** megvalósításában. A főbb programelemek megvalósításának ütemezése után kezdődik a szoft elemek előkészítése.

ESZI programelemek a VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 projektben 2018-2020. év	
Egység neve	Főbb feladatok
Család- és Gyermekjóléti Központ	<ul style="list-style-type: none"> • Társadalmi integrációt segítő programok • Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő tevékenységek • Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése • A gyerekek iskolai felzárkózását segítő programok • Adósságkezelési szolgáltatás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona Fejlesztő Gondozó Központ	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatott lakhatás pilot program kialakítása sérült emberek számára
Területi Gondozás	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív időskor - közösségi programok

2. sz. táblázat

Területi Gondozás

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátás a Szakmai Programnak megfelelően szükség szerint biztosítja:

- a tanácsadás,
- a készségfejlesztés,
- a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- az esetkezelés,
- a felügyelet,
- a gondozás,
- a közösségi fejlesztés szolgáltatási elemeket.

A Szolgálatok főbb feladata az idősek, valamint a demenciával élők nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg. A demenciával élők nappali ellátás legfőbb célja, hogy az ellátott a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az életminőség megőrzésébe tehát beletartozik mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demenciával élők jól-létének fenntartásához.

Állandó foglalkozások a demenciával élők nappali ellátása során		
	délelőtt	délután
Hétfő	testmozgás, észlelés-észleléserősítő játék, realitás orientációs tréning	kreatív foglalkozás, finommotoros mozgás, memória megtartás, szójáték, kalandozás a számok birodalmában
Kedd	testmozgás, kognitív terápiás módszerek keretében végzett játékos foglalkozások, kedves emlékeink	zenehallgatás, énekeljünk együtt foglalkozás
Szerda	testmozgás, orientációs gyakorlatok, memória játék, képkirakó	zenehallgatás, kreatív foglalkozás
Csütörtök	testmozgás, memória és beszédmegtartást segítő gyakorlatok, kreatív foglalkozás, realitás orientációs tréning	zenehallgatás, filmvetítés – a látottak megbeszélése
Péntek	testmozgás, mesehallgatás, memória és beszédmegtartást segítő feladatok	realitás orientációs tréning, múltidéző, mesehallgatás

3. sz. táblázat

A biztosított szolgáltatások formái:

Fizikai ellátás: Létfontosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg étel biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: A lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka.

Egészségügyi ellátás: Felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: A testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése.

Szabadidős programok szervezése: Az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya- és társasjáték, illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok az idősek nappali ellátása során		
Program neve	Időpont	Helyszín
Énekkar	Hétfő 10 óra	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11 óra Kedd 10 óra	Klebelsberg K. u. Kontyfa u.
Gerinctorna	Kedd 10.30 óra Szerda 10.30 óra	Kontyfa u. Arany J. u.
Jóga	Kedd 10 óra Szerda 10.30 óra Csütörtök 10 óra	Arany J. u. Kontyfa u. Klebelsberg K. u.
Társastánc	Kedd 13 óra Szerda 14 óra Péntek 9.30 óra	Arany J. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13 óra Csütörtök, péntek 9 óra	Arany J. u. Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	Csütörtök 13.30 óra	Arany J. u.
Angol nyelvoktatás	Péntek 9 óra	Arany J. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u. Arany J. u. Klebelsberg K. u.

4. sz. táblázat

Állandó programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűrös (egyéni igény szerint)
- Vetélkedők szervezése
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások
- Egészséges életmódhoz tanácsadás, termékbemutatók szervezése
- „Nagy napközije” szünidei programok nagyszülőknek és unokáknak

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás biztosítja a **szociális segítséget** vagy a **személyi gondozást**. Amennyiben a személyi gondozásra van szükség, akkor annak részét képezi a szociális segítség is. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A szociális segítség keretében nyújtott ellátások:

- A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés.
- A háztartási tevékenységben való közreműködés.

A személyi gondozás keretében nyújtott ellátások:

- Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Gondozási és ápolási feladatok ellátása.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Önkéntes program a házi segítségnyújtásban: Az önkéntesnek jelentkező aktív nyugdíjasokból kialakított csoport az önkéntes tevékenységre felkészítő tréningen vesznek részt, a megszerzett tudásról Tanúsítványt kapnak. Ezt követően megkezdhetik az otthonukban élő idős emberek támogatását a szociális segítségen keresztül: közös kulturális és/vagy szabadidős programok, közös séta, kísérés, kisebb házkörűli feladatok, közös szabadidős programok. Az önkéntes segítők munkáját a Területi Gondozás munkatársaiból képzett mentorok koordinálják.

Étkeztetés

A szociálisan rászorult XV. kerületi lakosoknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás. A szociális étkezés igénybevétele történhet elvitellel a Szociális Konyháról, szállítással, és egyes esetekben van lehetőség helyben étkezésre is (Pajtás Étterem). Az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálatban igény szerint helyben étkezhetnek a demens betegek nappali ellátást igénybe vevők.

Az étkeztetés hétvégén is hozzáférhető. Az igénybe vevők „A” és „B” menü közül választhatnak, valamint a cukor- és epebetegek diétás étkeztetése is biztosított. Étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekejóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal további két hónappal meghosszabbítható.

Közösségi étkeztetés

A Budapest XV. kerületi Önkormányzat a Zsóka u. 24-26. szám alatt kialakított szociális étkezdéjében (Pajtás Étterem), kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként közösségi étkeztetést (napi egyszeri ebédet) biztosít. Az étterem hétköznapokon 11 órától 15 óráig tart nyitva. Az étkezés igénybevétele során menüválasztást biztosítunk („A” és „B” menü), melyet elfogyaszthatnak helyben vagy otthonukban. Elvitel esetén biztosítjuk részükre az elszállításhoz szükséges műanyag dobozt. Minden hétfőn és kedden lehetőség van a napi, heti, vagy havi étel megrendelésére, mely térítésének megfizetése a rendeléskor történik előrefizetéssel.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, nyári, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése a Pajtás Étteremben, illetve szükség szerint az Arany J. utcai Időseket Segítő Szolgálatban valósul meg.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó Gondozó Háznak mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata.

Egyéb szakmai tevékenység

- Folytatja munkáját az **Idősügyi Tanács**, melynek tagjai az ESZI munkatársai is.
- **Levendula Nap - alternatív gyógmódok** bemutatása.
- **Alzheimer Café, Alzheimer Tánc Café**
- **Alzheimer Világnap**
- **Idősgondozás** - tanulmányi kirándulás **Kassa** városába.
- **Demencia szimuláló workshop** - 1 napos interaktív program gondozóknak, családtagoknak.
- **Levendula Műhely** - Társadalmi dialógus a minőségi időskorért, társadalmi részvétellel.
- **Jobb agyféltekés** nyelvtanfolyam, érzékenyítő workshop.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit az étkezés kivételével, minden más szolgáltatásnál használják pl. idősök számára bevásárlás, orvoshoz kísérés. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv	
TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Időseket Segítő Szolgálat	
Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	
Pótszilveszter, életmódvezetés, vetélkedő, kreatív klub, névnapi köszöntések	január
Farsang, vetélkedő, Valentin nap, névnapi köszöntések	február
Múzeum látogatás, kézműves foglalkozás, kreatív klub, Nőnap ünnepség, névnapi köszöntések, vetélkedő, Húsvéti készülődés, tavaszi népszokások, népi játékok felelevenítése	március
Locsolóbál, névnapi köszöntések, vetélkedők, kreatív klub, buszkirándulás (1 napos), Palotai Pacsirták Énekkar 15. évfordulója	április
Anyák napja, nyaraltatás, kreatív klub, vetélkedő, névnap köszöntések	május
Egészségnap, bográcsozás, névnapi köszöntések	június
Hajókirándulás, vetélkedő, múzeum látogatás, „Nagyi napközije”, névnapi köszöntések	július
Kerti parti, névnapi köszöntések, nyaraltatás, strandlátogatás	augusztus
Kártya bajnokság, nyaralás, vetélkedő, névnapi köszöntések, pingpong bajnokság, bográcsozás, Fitt nap a klubban, kreatív klub	szeptember
Szüreti bál, buszos kirándulás, kreatív klub, darts bajnokság, vetélkedő, névnapi köszöntések, kézműves foglalkozás, múzeumlátogatás	október
Fővárosi Nagycirkusz előadás látogatás, vetélkedő, adventi készülődés, Márton napi népszokások, pingpong vándorkupa bajnokság, kreatív klub, névnapi köszöntések	november
Adventtől – karácsonyig készülődés, mikulás ünnepség, karácsonyi ünnepségek, névnapi köszöntések, karácsonyi vásár látogatás	december
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Étkeztetés, közösségi étkezés (Pajtás Étterem)	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

5. sz. táblázat

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a **nappali ellátás**. A helyi rendeletben meghatározott feltételekkel, a Házirend szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt a XV. kerületben élő középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az **engedélyezett létszám 32 fő**, intézményi jogvisztonnyal rendelkezik 35 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő. Ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek igénybe vevőként.

Az igénybe vevők állapotának megfelelően személyre szabottan határozzák meg a gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. Az igénybe vevő és a törvényes képviselőjének egyetértésével szakmai team döntésének megfelelően történik a tervek végrehajtása. Minden év elején szükség szerint megtörténik a nyilvántartási dokumentáció aktualizálása, valamint a szakmai tevékenység ütemezése. A jogszabályváltozásokat figyelemmel kísérik. A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során.

Nyújtott szolgáltatási elemek:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása kivételével étkeztetés,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás,
- közösségi fejlesztés,
- gyógypedagógiai segítségnyújtás és
- pedagógiai segítségnyújtás.

Szabadidős programok, klubok, rendezvények:

- Táncterápia, terápiás úszásoktatás, terápiás lovaglás
- Gyógytorna, gyögymasszázs
- Kerékpáros klub, labdarúgás, túrázás
- Kézműves foglalkozások
- Más-kép műhely, Palota Média műhely
- Háztartási ismeretek, főzés foglalkozás
- Pedikúr, Fodrász
- Színház- és mozilátogatás
- Sportnap
- Társasjáték klub
- Olvasókör
- Varróklub
- „Hangolda” zeneműhely
- Gombfoci klub
- Színezők-kör
- Farsang
- Családi nap
- Kulturális fesztivál
- Filmfesztivál

- Kiállítás
- Kirándulások
- Tematikus táborok
- Mikulás
- Adventi ünnepség, Adventi koncert
- Mediáció
- Szülőklub
- Szakmai napok

Főbb szakmai tartalom:

- Gyógypedagógiai fejlesztés
- Fejlesztő foglalkoztatás
- Szabadidő hasznos eltöltése

A fejlesztés módja:

- Mentális szinten tartás, fejlesztés
- Önállóságra nevelés
- Mozgásfejlesztés
- Munkavégzési, terápiás, képességfejlesztő és képzési célú munkára nevelés
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Fizikai ellátás
- Pszichés gondozás

A napi foglalkozások rendje:

A foglalkoztatás, a fejlesztések, a szabadidős tevékenységek tervezése éves szinten, hónapokra lebontva történik. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO a Suzuki Wagon R személygépkocsit a Fejlesztő foglalkoztatás során használják az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatásában. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv	
ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni foglalkoztatási és gondozási tervek aktualizálása, Sportnap, Szakmai team, Más-kép műhely, Média műhely	január
Farsang, Sportnap, Kiállításlátogatás, Színházlátogatás, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Tehetséggondozó Alkotótábor, Egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek egyeztetése, Szülőértekezletek, Szülőklub, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezése	február
Szülőklub, Re-Hab-Café, Szakmai nap és műhelymunka, Szakmai team, Sportnap, Koncert, Színház, Nyílt nap, Rekreációs tábor, Túra, Más-kép műhely, Média műhely, Filmnapok Zsira, Szervezetfejlesztés, VEKOP ütemezése	március
Sportnap, Esélyegyenlőségi Napok és műhelymunka, Re-Hab-Café, Kirándulás, Túra, Focikupa, Szakmai napok és műhelymunka, Társastánc tábor, Szakmai team, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	április
Speci(ART) Fővárosi Kulturális Fesztivál, Sportnap, Foci bajnokság, Színház, Regionális Kulturális találkozó, Túra, Szakmai team, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Másképp műhely kiállítása, Szülőklub, VEKOP ütemezés szerint	május

30 éves születésnap, Kulturális Fesztivál, Sportnap, Családi nap, Nyílt nap, Filmfesztivál, Táncol a kerület, Országos Kulturális Fesztivál, Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállítás, Túra, Szakmai team, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, VEKOP ütemezés szerint	június
Strand, Sportnap, Hajókirándulás, Túra, Zöld Tábor, Tematikus tábor, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	július
Strand, Szülőklub, Figura táncsoport fellépései, Szakmai team, VEKOP ütemezés szerint	augusztus
Integrációs tábor, Bowling - bajnokság, Sportnap, Zsirai őszi napok, Homokszobrász Fesztivál, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Nyitott kapus kerámia műhely, VEKOP ütemezés szerint, Szakmai team	szeptember
Re-hab-Café, Sportnap, Túratábor, Kirándulás, Színház, Magyar Speciális Független Filmszemle, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Szakmai nap és műhely, Nyílt nap, Szakmai team, Csoportos szupervízió, Szülőklub, VEKOP ütemezés szerint	október
Filmklub, Szociális munka napja, Más-kép műhely kiállítása, Média műhely, Táncterápia, Sportnap, Szakmai team, Csoportos szupervízió, Re-Hab-Café, Szakmai nap és műhelymunka, VEKOP ütemezés szerint	november
Filmklub, Más-kép műhely, Média műhely, Táncterápia, Színház, Mikulás ünnepség, Adventi délután, Adventi városnézés, Adventi koncert, Szakmai team, Csoportos szupervízió, VEKOP ütemezés szerint	december
Befogadó csoport	folyamatos

6. sz. táblázat

Fejlesztő Gondozó Központ

Az év folyamán a FENO épületét két ágazat (köznevelés, szociális) veszi egyszerre igénybe, ami napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. Továbbra is rugalmasan kezelik a változó jogszabályi környezetből (tanköteles gyermekek számának csökkenése az intézményen belül), illetve a fenntartó váltásból fakadó változásokat. A két ágazat törvényességi kereteit igyekeznek betartani, a napi szintű munkát, az egyes programok szervezését, kivitelezését, a csoportok beosztását a fent említett szempontok alapvetően befolyásolják.

Az ágazatok közötti gördülékeny, hatékony együttműködés érdekében a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan sérült személyek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó sérült gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák megoldásában.

A napi tevékenységek a következő szolgáltatási elemek mentén valósulnak meg:

- Tanácsadás
- Készségfejlesztés
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Esetkezelés
- Felügyelet
- Gondozás
- Közösségi fejlesztés

- Pedagógiai segítségnyújtás
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás

Főbb szakmai tevékenységek

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely a gondozottak testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, a gondozottak állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése aktív kutatómunkával, részvétellel, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.
- Szakmai konferenciákon való részvétel.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a team munkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív és augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, Március 15-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, Anyák napja, Gyermeknap, Húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, ősszel és tavasszal a szülőkkel közösen egész napos kirándulások, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Fordított nap, Mese napja, Mikulás, Karácsonyfa állítás, Karácsony, nyaralás Bogácson, Csikpók Bohóc társulat fellépései.

Új terápiai, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiai, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, tankert működésének biztosítása, országos kulturális rendezvény szervezése, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az ellátottak részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel

kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat, igény szerinti kísérés szakrendelések igénybeviteléhez.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi ellátási területek szinten tartásában, megkönnyítve az ápoló környezet munkáját.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia, sound-beam készülék használata, dramatizálás elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelen, báb- és mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszéssel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös team, szakember team, gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervek leadása	január
Szakember team, Farsang, nagy team	február
Szakember team, 1848. március 15-i megemlékezés, FENO 27. születésnapjának ünneplése, közös team, Húsvét	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - nagycsoport, Tavaszi kirándulás - kiscsoport, fogászati szűrővizsgálat, közös team, Nyílt napok	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team, közös team	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - kiscsoport, közös team, szülői értekezlet, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	július
Ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, közös team, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, közös team	november
Mikulás ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat, szakember team, Karácsonyfa állítás, Karácsonyi ünnepség, Közös team	december

7. sz. táblázat

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** munkáját az 1993. évi III. törvény, valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei határozzák meg. 2018 szeptemberétől egy új feladat kerül bevezetésre, az óvodai és iskolai szociális segítő munka, melynek célja - többek között - az elsődleges prevenció elősegítése.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ: A családsegítés terén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. A családok, gyermekek és segítségre szoruló személyek védelme érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetnek.

Szakmai tevékenység

Az egyéni esetkezelés során elsőként a családsegítő munkatárs kerül kapcsolatba az igénybe vevővel. Meghallgatja az ügyfél kérését, felméri a szükségleteit, gondozási tervet készít, melyet ismertet a klienssel. Amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő szolgáltatások:

Tanácsadások

- jogi tanácsadás
- háztartási adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- életvezetési tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- pár- és családkonzultáció
- mediáció
- munkahelyi grafológia

Gyermek és ifjúsági programok

- nyitott gyerekklub
- kamasz klub
- kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora
- korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- kézműves napok: Húsvét, Karácsony

Szociális munka csoportokkal

- megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- „Álláskereső Klub” a munkát keresők számára
- csoportos álláskeresési tanácsadás
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning
- háztartás tréning az eladósodott családoknak
- „Nem vagy egyedül” a fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja
- „Hozzá tartozói” csoport Alzheimer betegeket gondozó személyek számára

- „Szülők Akadémiája” klub a párkapcsolati szerepek tudatosítása, gyermeknevelési készségek fejlesztése céljából
- esetfeldolgozó csoport a társintézmények szakembereinek
- „Napsugár” klub az elszigetelten élő, tartósan munkanélküliek számára
- „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” - beszélgető kör
- együttműködés az USZIK Közösségi Házával - „Kanga Klub”

Egyéb szakmai tevékenység

- jelzőrendszer működtetése
- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- nemzetközi kapcsolatok
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálat koordinálása
- szakmai továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások:

Szociális munka tartós munkanélküliekkel

A tartós munkanélküli személy munkaerő-piaci helyzetének feltárása, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során az alábbiakat térképezik fel:

- a családi körülmények,
- a lakáskörülmények,
- az alapvető fizikális szükségletek,
- az anyagi helyzet,
- az iskolai végzettség, szakképesítés,
- az egészségi állapot,
- a tartós munkanélküli lét által okozott életvezetési problémák,
- a munkavégzés iránti motiváltság,
- a tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegségekre vagy fogyatékosagra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartás része az egyénre szabott fejlesztési program kidolgozása. A rendszeres értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Minden programtípusban közös, hogy segítséget nyújtanak a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez:

- foglalkoztathatóság elősegítésére irányuló program,
- más ellátáshoz való hozzájutást elősegítő program,
- társadalmi beilleszkedést segítő program.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás

Prevenációs szolgáltatások

A **Praktikus Életmód Iroda** célközönsége olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a Praktikus Életmód Iroda új szolgáltatásainak igénybevételével elérhető, hogy megtartsák (esetleg javítsák) jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. A Praktikus Életmód Iroda szolgáltatásainak alapvető célja az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését.

- Információs Pont
- „Kamasz-panasz” serdülők és/vagy szülők kötetlen beszélgetős csoportja
- „A Biblia aktualitása a hétköznapiakban” – beszélgető kör
- „Hozzátartozói” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek számára
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önszorgató, preventív (és támogató) csoportok
- Teaház, kötetlen beszélgetés kliensek számára
- Számítógépes készségfejlesztés

Ütemterv	
ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás - egyéni esetkezelés	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és család-konzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő tábora	évente 1 alkalommal, 5 nap, 4 éjszaka
Kamasz klub	havonta 1 alkalom
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap
„Nem vagy egyedül” - fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja	igény szerint
„Hozzátartozói” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek számára	havonta 1 alkalom
„Szülők akadémiaja”	évente 2 alkalom
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
„Kanga Klub”	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapiakban”	havonta 1 alkalom
Teaház	évente 2 alkalom
Kézműves napok (Húsvét, Karácsony)	évente 2 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
Szupervízió	egyéni szupervíziós szerződés szerint
Konferenciák, továbbképzéseken való részvétel	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos

Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Álláskereső tréning	igény szerint
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	negyedévente 1 alkalom
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára felkészítő konzultáció	szükség szerint
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Szakmai műhely	évente 1 alkalom
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos

8. sz. táblázat

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ: Elsődleges feladatuk a gyermekvédelmi hatósági intézkedések során szociális segítő munkát végezni és koordinálni a veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családokban. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka, valamint a prevenció.

Szakmai tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladataik: kezdeményezni a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. Javaslatot készíteni a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére. Együttműködni a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálni és végezni - az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Utógondozást végezni a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez. Védelembe vett gyermek esetében elkészíteni a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinálni és végezni, illetve a gyámhatóság felkérésére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készíteni.

Az egyéni esetkezelés során az esetmenedzser szociális segítő munkát végez, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban érintett családok igénybe vehetik mindazokat a tanácsadásokat és szolgáltatásokat, melyeket az Újpalotai család- és Gyermekjóléti Központ biztosít. Ezek koordinálása is az esetért felelő esetmenedzser feladata.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő, speciális szolgáltatások:

- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kapcsolattartási ügyelet, mediáció
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Tanácsadások:
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - fejlesztő pedagógiai tanácsadás
 - pár- és családkonzultáció
 - mediáció

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munkát a Munkanélküli Fialatok Tanácsadó Irodájának munkatársaival együttműködve végzik. Először feltérképezik a kerület frekvenciált területeit, felmérik a meglévő szükségleteket és megtervezik az elvégzendő feladatokat. Kiemelt figyelmet szentelnek a kerületben lévő bevásárló központnak és a lakótelepen található találkozási népszerű pontoknak. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük eltöltéséhez.

Kapcsolattartási ügyelet, mediáció

Szolgáltatásuk célja, hogy a gyermekek a gyermekelhelyezés, ill. szakellátásba kerülés után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel. Mediátori (közvetítői) segítséget, semleges helyet, a gyermek számára természetes környezetet (játékokkal berendezett szobát) és szakemberek segítségét biztosítják ehhez. A szülők a gyámhivatal és/vagy a bíróság révén kerülhetnek az intézményhez. A gyámhivatal vagy a bíróság által elrendelt ellenőrzött kapcsolattartást egy kamerával és mikrofonokkal felszerelt helyiségben biztosítják, ahol a kapcsolattartásra jogosult zavartalanul találkozhat a gyermekkel, miközben a szakember egy másik helyiségben, monitoron és hangszórókon keresztül tart felügyeletet.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri, készenléti szolgálat

A gyerekeket érintő krízis-ügyekben jelzőrendszeri, készenléti szolgáltatást látunk el. Ennek keretében Központunk telefonja (+36/1/410-0001) éjjel-nappal elérhető. Az intézmény zárva tartási idejében a vezetékes vonal egy mobiltelefon készülékre van átirányítva, amit minden hétköznap és hétvégén egy-egy szociális munkás tart magánál. Krízishelyzet esetén intézkedik vagy megszervezi az ellátást, enyhébb esetekben pedig információt fogad és nyújt.

A jelzőrendszeri koordinátor figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Óvodai és iskolai szociális segítő munka

2018 szeptemberétől bevezetendő új feladat az óvodai és iskolai szociális segítés, melynek célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végcz, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Módszertani fejlesztés

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának felkérésére a Központ részt vesz a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat megvalósítása, 8.2.3. „Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése; A család védelmi funkciójának növelése” alpont keretében a szülői kompetenciák fejlesztésére, erősítésére vonatkozó modellprogram megvalósításában.

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai műhelymunka a gyermekvédelmi jelzőrendszer részvételével, jelzőrendszeri koordináció és tanácsadás
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek fogadása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- szakmai továbbképzések, szakmai konferenciák szervezése

Ütemterv FIÓKA GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
Megvalósítandó feladat	Megvalósítás időszaka
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Fejlesztés gyermeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 2 alkalom
Továbbképzések	folyamatosan
Éves tanácskozás	február
Szupervízió	egyéni szupervíziós szerződés szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap

9. sz. táblázat

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája: A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet sem találó, állástalan 14-30 éves fiatal. A speciális szolgáltatások közül az utcai és lakótelepi szociális munkát a MUFTI munkatársai végzik. A GYIÖK tagjaival való korábban megkezdett együttműködés során tovább bővül az iroda szolgáltatási palettája. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük tartalmas eltöltéséhez.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

- információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskeresés segítése, állásközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - Ifjúsági álláskereső klub
- pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
- elhelyezkedési esélyt növelő képzések szervezése
- ifjúsági álláskereső tréning
- csoportos munkáltatói tájékoztatók
- középiskolai prevenciós munka - Kerületi Képzési Börze
- kirándulások, információszerző és kulturális programok
- MUFTI klubok:
 - gasztró-filmklub
 - társasjáték klub
 - kézműves foglalkozások
- felkereső ifjúsági információs munka

Ifjúsági koordinációs tevékenység

- együttműködés a XV. kerületi GYIÖK tagjaival
- együttműködés a gyermek és ifjúsági korosztállyal foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel
- közreműködés az iskolai szociális segítő szolgáltatás feladatainak megvalósításában
- kapcsolattartás a városban működő gyermek és ifjúsági szervezetekkel

- közreműködés a XV. kerületi KEF munkájában
- táborok, képzések szervezése, lebonyolítása
- kerületi szintű gyermek és ifjúsági rendezvények szervezése, lebonyolítása
- közreműködés az ifjúságpolitikával kapcsolatos ügyek intézésében

Egyéb szakmai tevékenység

- „Együttgondolkodó nap” - ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állásközvetítés	folyamatos
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Diákmunka Börze	évente 1 alkalom
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Álláskereső tréning	évente 1 alkalom
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, „Együttgondolkodó Nap”	évente 2 alkalom
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Közösségi szolgálat	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
MUFTI klub programjai	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gasztro Filmklub	havonta 2 alkalom
Kitelepülés, utcai ifjúsági munka	tavasszal, nyáron, ősszel, kéthavonta 1 alkalom
Társasjáték klub	havonta 1 alkalom
Kézműves foglalkozások	kéthavonta 1 alkalom
Kirándulás	évente 2 alkalom
Karácsonyi klub	évente 1 alkalom
Ifjúsági fesztiválok	július, augusztus

10. sz. táblázat

Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat: A Család- és Gyermekjóléti Központ krízishelyzetben lévők számára az étkezés lehetőségét tartós élelmiszer formájában biztosítja, legfeljebb ötnapi időtartamra. Az ellátás feltétele az ellátást indokoló helyzet és az életvitelszerű XV. kerületi tartózkodás.

Szakmai tevékenység

A **Nappali Melegedő** hajléktalanok számára krízis időszakban étkezési lehetőséget is (zsíros kenyér, tea) biztosít. Egész évben rendelkezésre áll a fürdés, borotválkozás lehetősége, amihez a szükséges eszközöket is biztosítják. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztanak. A csomagok megőrzését nemcsak krízis időszakban, hanem egész évben igénybe vehetik a kliensek. Az újonnan bevezetett foglalkozások, pl. rejtvény klub, olvasókör, zeneklub népszerűek az igénybe vevők között. A klubfoglalkozások lényege elsődlegesen szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub lexikális tudást fejleszt, motiváló ereje van. Az olvasókör tagjai a beszélgetések során közelebb kerülnek egymáshoz, alkalmazkodóképességük is pozitív irányba változik. A kreatív foglalkozások, a közös ételkészítés, a stresszoldó hatás mellett az alkotás öröme jelentik a kliensek számára. Reagálva a felmerült igényekre, új lehetőségként zeneklubot is tartanak a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket. A munkakeresést álláskereső újságokkal, telefonálási lehetőséggel, valamint internet hozzáféréssel segítik. Ügyintézésben a szociális munkások támogatják a hajléktalanokat. Téli krízis időszakban hétvégén is működik a Nappali Melegedő. Az igénybevétel feltétele:

- félévente érvényes tüdőszűrő igazolás (negatív mellkasi lelet)
- Házi rend betartása
- gondozásba vétel

Az **Utcai Gondozó Szolgálat** célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda működik. Az igénybe vevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextiliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás
- tisztálkodási, fürdési lehetőségek, téli krízis időszakban étkezés biztosítása
- segítő kapcsolat
- szociális ügyintézés
- helyzetfelmérés, felderítő munka
- beavatkozás krízishelyzetben – krízisintervenció
- érdekérvényesítés segítése
- háziállatok védelmében való segítségnyújtás
- klubok, közösségépítő foglalkozások
- kreatív foglalkozások
- ünnepek közös megtartása: Karácsony, Húsvét, Szilveszter alkalmával

Egyéb szakmai tevékenység

- kapcsolattartás más szervezetekkel
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
NAPPALI MELEGEDŐ ÉS UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Krízisétkezés biztosítása	folyamatos
Hétfévi téli krízis nyitva tartás	november 01.- március 31.
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	kéthetente 1 alkalom
Kreatív klub	negyedévente 1 alkalom
Rejtvény klub	kéthetente 1 alkalom
Olvasókör	kéthetente 1 alkalom
Zeneklub	hetente 1 alkalom
Közös főzés	negyedévente 1 alkalom
Ünnepek közös megtartása	évente 3 alkalom
Közösségi programok a Nappali Melegedőben	havonta 2 alkalom
Adományosztás	igény szerint
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Konferenciákon való részvétel	alkalmanként
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
Szupervízió	egyéni szerződés szerint

11. sz. táblázat

Szállítási feladatok ellátása:

A Család- és Gyermejjóléti Központ a családgondozás egyes feladatainak ellátásához a Suzuki Wagon R személygépkocsit használja. Az Opel Movano kisbuszt a kerekesszékekkel közlekedő gyerekek, esetenként előforduló szállításakor veszik igénybe. A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat az utcai szociális munka feladatellátása során a Suzuki SX4 típusú személygépjárművet használja.

Budapest, 2018. február 23.

Grácz Irina
Igazgató

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének 2017. évi törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni. Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1157 Budapest, Árendás köz 4-6./ (továbbiakban ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben szereplő engedélyezett szolgáltatásoknak. A működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről** szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul. Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jogbiztonsága. A jelentés a 2017. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat. A szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek.

Az Önkormányzat által biztosított az Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat - az Szt. 85/B. §-ban leírt szabályozásnak megfelelően - a XV. kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve. Az ESZI központja és a szervezeti egységek alkotják a szervezet egészét.

Szolgáltatások szervezeti egységeként:

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül igénybe vehető *alapszolgáltatások*:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl *szakosított ellátási formában* 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát* (Szt. 82.§) működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- fejlesztő foglalkoztatás (Szt. 99./B-C-D. §)

3. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

4. Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

- családsegítés (Szt. 64. § 4 bek. és 65/E §)
- család-és gyermekjóléti szolgálat (Gyvt. 39. § és 40. §)
- család-és gyermekjóléti központ (Gyvt. 40/A. §)

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** intézményegység részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § (1) bekezdés alapján az Egészségügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapidokumentumai:

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

- *Alapító Okirattal*, – az Intézmény egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, Képviselő-testülete az **108/2017. (II. 28.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.
- *az Egyesített Szociális Intézmény 2014-2018. évekre vonatkozó (módosított) Szakmai Programjával és annak IV. sz. mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzattal (SZMSZ) melyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi, Szociális, és Esélyegyenlőségi Bizottsága az **ESZB 372/2017. (XI. 2.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.*

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Munkatervben* határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak. A 2017. évre jellemző folyamatos ágazati jogszabályi változások szükségessé tették e programok további aktualizálását, egységesítését.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv az alapidokumentumokhoz igazodva szintén folyamatos átdolgozást igényeltek.

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakhatósági és működési engedéllyekkel*, a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően a többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy-egy működési engedéllyel,
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez, a gazdasági, működtetési feladatok ellátásához,
- *Munkamegosztási megállapodással*, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ,
- *Munkaköri leírásokkal*, az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesített, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készíttetten.

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli, a munkáltatói jogokat az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

2017-ben két jelentős változás miatt módosult az integrált intézmény Szakmai Programja. Márciusban kibővült az ÉNO szakmai programja a fejlesztő foglalkoztatás szakmai programjával, novemberben pedig minden szakmai egység beépítette a szakmai programjába a törvényi kötelezettség szerinti szolgáltatási elemeket.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. **Az Szt. szerinti szociális szolgáltató intézmény, működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet tartalmazza.**

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján **Budapest Főváros Kormányhivatal Igazságügyi és Gyámügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály az illetékes hatóság.**

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői az elmúlt évek jogszabályváltozásainak megfelelően folyamatosan megújult nyomtatványokkal végzik a szociális szolgáltatói tevékenységüket. Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik az 1/2000. (I. 7.) SzCsM miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap-és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

2017. február hónapban a **GMK Belső ellenőrzési csoportja** rendszerellenőrzést tartott a belső kontrollrendszer szervezeti cél szerinti kialakításának és működtetésének ellenőrzése vonatkozásában. A vizsgálat után a jóváhagyott intézkedési terv végrehajtása megtörtént.

2017. május 31 - június 9. közötti időszakban **Budapest Főváros Kormányhivatala** átfogó hatósági ellenőrzést tartott az intézményben. Az ellenőrzés során észlelt hiányosságok megszüntetése a megadott határidőn belül megtörténtek, a javasolt változtatásokat követően a hatósági ellenőrzés 2017. november hónapban pozitívan lezárult.

2017. augusztus hónapban a **Magyar Államkincstár ellenőrizte** az utcai szociális munka (2016. év) és a szociális foglalkoztatás (2016. év, 2017. I. negyedév) támogatási/finanszírozási szerződéseit alapján igénybe vett támogatások elszámolását. A helyszíni vizsgálatot végző ellenőrzési referensek megállapították, hogy a *szociális foglalkoztatást illetően* a támogatási szerződésekben vállalt feladatmutatókat teljesítették, melynek alapján a pénzügyi elszámolásukat is elfogadták. *Az utcai szociális munkát illetően* az Igazgatóság megállapította, hogy a Fenntartó teljesítette a finanszírozási szerződésben vállalt kötelezettségeit, a működési támogatás összege megegyezik a Hivatal által elfogadott összeggel.

2017. szeptember hónapban a **Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztálya** tartott soron kívüli ellenőrzést a vezető tisztségviselők helyettesítésének vizsgálata tárgyában. Az ESZI SzMSz-e, valamint a vizsgált munkaköri leírások november hónapban a megállapításoknak megfelelően módosításra kerültek.

Az ESZI és a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének személyi, tárgyi feltételei:

A működés személyi feltételei

Az ESZI 2017. évre engedélyezett álláshelye változatlanul 150 álláshely. Ebből szakmai feladatellátásra 130,75 technikai feladatellátásra pedig 19,25 álláshely engedélyezett.

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszteri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak*.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet 15. §-ban előírtak alapján elkészített *képzési terv* alapján biztosítják a képzéseket, a kötelezően előírt kreditpontok megszerzése érdekében. E rendelet hatálya nem terjed ki a vezetői megbízással rendelkező, vezetőképzésre kötelezett személyes gondoskodást végző személyekre. A **vezetőképzés** olyan hatósági képzés, melynek célja a vezetői tevékenységhez szükséges alkalmasság és kompetenciák gyakorlatorientált fejlesztése. A vezetőképzésről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 2018. január 1-től hatályos.

Az intézményben foglalkoztatott személy a feladatait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi. Az intézményben foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 685. §-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az ESZI szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének tárgyi feltételei:

Az intézmény székhelye, és telephelye (ÉNO) egymás szomszédságában, (Árendás köz 4-6.) kibővült területen, felújított épületrészekben működnek, mely rendkívül fontos minőségi változást eredményezett az intézmény életében. Az intézmény további telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókörnyezetben, részben a kerület újalotai városrészének központjában, lakótelepi környezetben találhatóak.

A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon olvashatóak az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, sikeres programok szervezését teszik lehetővé. Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

A közösségi terek, a berendezési tárgyak, azok elhelyezései az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelnek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben növelik biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el egy Opel Movano 9 személyes gépkocsival, amely alkalmas kerekesszékes személyek biztonságos szállítására.

A Suzuki WagonR típusú gépkocsi az idősek nappali szállításához, az ÉNO szociális foglalkoztatásához, a kliensek szállításához, kisebb ügyintézetekhez nyújt hathatós segítséget. Az utcai szociális munkát a szakmai pályázat útján elnyert 2013-tól használatban lévő Suzuki SX4 személygépkocsival látják el az ügyeletben lévő munkatársak. A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság pályázati felhívására újabb szakmai pályázat készült a 2017. év II. félévében, mely befogadást és támogatást nyert. Az utcai szociális munka ellátási területe nagyrészt külterületen helyezkedik el, a gondozottak ellátása lényegesen könnyebbé és biztonságosabbá válik az új gépjármű 2018. évi használatba helyezésével.

A szakmai működés minőségének javítása érdekében kidolgozott hatékonyságnövelő javaslatok és intézkedések illeszkednek a kerületi Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban megfogalmazott célkitűzésekhez, - figyelembe véve a Szociális térképben megjelölt sajátosságokat-, szorosan kapcsolódnak a *Szociális Városközpont* szakmai programjához. Általános cél a társadalmi kirekesztődés megelőzése, a differenciált kliens közeli egyéni szükségletekhez igazodó ellátások körének korszerűsítése, a naprakész információk gyors és pontos áramlása. Fontos a szakmai megújulás érdekében a nyújtott szolgáltatások minőségének monitorozása, az igénybevevők visszajelzéseinek kiértékelése, új igények felmérése, a szükségletfelmérés folyamatosságának megteremtése, a jó gyakorlatok átvétele/átadása, a kerületen túlmutató társadalmi kapcsolatok kiszélesítése. A folyamatosan megújuló és kibővülő szolgáltatási igények olyan rugalmas rendszerek felállítását teszik szükségessé, melyek az újabb igényekhez alakíthatóak.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI az étkeztetést a rászorultak részére a Területi Gondozás telephelyein,- *az időseket segítő szolgálatoknál* - a szociális konyha szolgáltatásán keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezésként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani önmaguknak, illetve eltartottjaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve
- házhoz szállítva
- orvosi javaslatra indokoltan diétás étkezés, ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

A telephelyek ügyeleti beosztással az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap nyitva tartanak. Hétfőig (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja. A tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel. Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait.

Külön eljárás nélkül, térítésmentesen igénybe vehető az étkezés a család- és gyermekjóléti központ vezetőjének írásbeli javaslata alapján azok számára, akik önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri

meleg étkezéséről átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Krízisétkezést biztosítanak tartós ételmiszer formájában (legfeljebb 5 napig) azok számára, akiknek az életét vagy testi épségét veszélyezteti az azonnali étkezés hiánya. A javaslatot tevő igazolása alapján a térítésmentes étkezés 12 hónapon belül 2 hónapig vehető igénybe mely időtartam egy alkalommal – az intézményvezető kérelmére a polgármester által lefolytatott jövedelemvizsgálatot követően – hosszabbítható meg, további legfeljebb 2 hónappal, amennyiben a rászorultság feltételei továbbra is fennállnak.

Az Önkormányzat a Budapest XV. ker. Zsókovár utca 24-26. szám alatt kialakított Szociális Konyhán kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként *közösségi étkeztetést* biztosít. A közösségi étkezés díja a mindenkori beszerzési árral azonos mértékben kerül megállapításra. A közösségi étkeztetésre vonatkozó jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. A kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetésében szintén fontos ellátást biztosító telephely a Pajtás Étterem.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. § (3) (4) bekezdéseiben felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdése a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító gondozási tevékenységeket és résztevékenységeket határozza meg, melyeket az 5. sz. melléklet tartalmaz.

A leginkább igényelt szolgáltatások: (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, fürdetés, etetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, mobilizálás, gyógytorna csekkek feladása, egyéb ügyintézkések.

A házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus került megkülönböztetésre, szociális segítség (alacsony szintű szükséglet, mely nem kíván szakértelmet) és személyi gondozás („intenzív” szükséglet, gondozási ápolási kompetenciáknak megfelelő feladatok szociális és egészségügyi szakképesítés birtokában).

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
- a háztartási tevékenységben való közreműködést
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában nyújtott segítséget
- szükség esetén a bentlakásos intézménybe költözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
- gondozási ápolási feladatok elvégzését.

A *gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól* szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet szabályozza az ellátás igénybevételét. Az igénybevétel átlagosan, 5-6 gondozott/gondozónő. A gondozónők, a gondozási szükségletet figyelembe véve, látják el gondozási feladataikat.

Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók havi számának meghatározása pontosításra került: *egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órakerete éves átlagban 147 óra*. Az 5. számú melléklet A) pontja szerinti *tevékenységnaplóban* összesített óraszám alapján szükséges a szociális gondozó, ápoló szakmai létszámok meghatározása.

A házi segítségnyújtás térítési díja a szociális segítség és a személyi gondozás térítési díjából tevődik össze. Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása együttműködést igényel a kliens házi orvosával, akire szintén komoly felelősség hárul az adatlap kitöltésénél.

Működési engedélyük 207 fő ellátására ad lehetőséget, a 2017. évi ellátotti létszám 146 fő. Az új szabályozásból adódó változó körülmények, - amelyet ez a korosztály nehezen visel – valamint az életkorból és életmódból adódó megbetegedések, elhalálozások, a bentlakásos intézményekbe költözés az ellátotti körben is személyi változásokat idéztek elő. A rendszerbe bekerülők elvárásaihoz igazított folyamatosan megújuló szolgáltatások biztosítása mellett szembetűnő a kapacitáshiány és az alternatív megoldások hiánya. Szükségesnek mutatkozik önkéntesek, aktív nyugdíjasok bevonása a területi feladatellátásba a szociális segítségen keresztül. Az elmúlt évben elkezdett megújulási törekvés eredményeként megtörténtek az előkészítő lépések. A szakemberek érzékenyítése és a mentorok képzése már megtörtént, jelenleg az **önkéntesek toborzása** van folyamatban.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránt érdeklődő XV. kerületi lakosoknak és hozzátartozóiknak információnyújtással segítünk, - megadjuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátori feladatait ellátó személy nevét és elérhetőségét.

Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál.

Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

Az engedélyezett férőhelyek száma (185 fő) **12 fő demenciával élő kerületi időskorú lakos** nappali ellátásának engedélyével bővült. A megállapodással rendelkező klubtagok száma az elmúlt évhez viszonyítottan növekedést mutat, jelenleg 306 fő veszi igénybe szolgáltatásaikat. A nappali ellátást igénylők klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit. A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket. Az időseket segítő szolgálat nappali ellátást biztosító telephelyei mellett a Pajtás Étteremben megrendezésre kerülő **Alzheimer Café** kedvelt színterévé vált az elmúlt két esztendőben azon kerületi családok körének, akiknek létfontosságúvá vált, hogy legyen egy hely az ismeretterjesztő előadások meghallgatására, az előadásokhoz kapcsolódó kérdések feltevésére, a tapasztalatok kicserélésére.

Nappali ellátás (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását, szociális foglalkoztatását (2017. március 31-ig) biztosította a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. Nappali ellátásban 35 fő részesült. Várakozók száma 14 fő. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építésével közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottak társadalmi integrációját segítik elő. Feladatuknak tekintik a többségi társadalom érzékenyítése mellett az intézmény keretein túlmutatóan az integrálódás lehetőségeinek megtalálását, a jobb életminőség elérését a társadalomban való tevékeny részvétellel, az értelmes munkavégzéssel.

A szociális foglalkoztatást az újabb szabályozást követően 2017. április 1-től a **fejlesztő foglalkoztatás** váltotta fel. A foglalkoztatásban résztvevők összetételét tekintve jellemzően az egyén képességeinek, készségeinek fejlesztése a cél, erre utal az új foglalkoztatás elnevezése: a foglalkoztatás nem éri el az akkreditált foglalkoztatás formáját, de megkülönbözteti azt a terápiás célú tevékenységtől. Köztes forma, amely a munkavégzésről szól, figyelembe véve a terápiás szükségletet. E tevékenységi forma egyszerre ad foglalkoztatási és fejlesztési szolgáltatási elemet (például kompetenciafejlesztést, készségfejlesztést) az érintett számára.

A *fejlesztő foglalkoztatást* végző szervezetet a törvény alapján a tevékenysége ellátásához szükséges kérdésekben szociális szolgáltatónak kell tekinteni, így a szolgáltatói nyilvántartás, a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások, a bejelentési kötelezettségek, az ellenőrzés, a bírság és más jogkövetkezmények, az állami támogatás, az igénybevevői nyilvántartás (KENYSZI) és az országos jelentési rendszer tekintetében. A fejlesztő foglalkoztatásban való részvétel további feltétele, hogy az érintett a szociális alapszolgáltatások közül közösségi ellátást, támogató szolgáltatást vagy nappali ellátást, illetve a szakosított ellátások közül ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást, rehabilitációs intézményi ellátást, támogatott lakhatást vagy lakóotthoni elhelyezést vegyen igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatásban, ha a cél az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek, fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, felkészítés a nyílt munkaerőpiacra, ott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti határozott idejű munkaviszonyban történik a foglalkoztatás. Ha a cél az egyén testi és szellemi képességeinek és munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése, fejlesztése, felkészítése az önálló munkavégzésre, akkor az Szt.-ben meghatározott szabályok szerint, fejlesztési szerződés alapján végzi az érintett a fejlesztési tevékenységet, amelyet a munka-, szervezetpszichológus javasolhat, ha az ellátott kompetenciái nem érik el a munkavégzéshez szükséges feltételeket.

Fejlesztő foglalkoztatásban 24 fő részesült, ebből 4 fő *Mt. szerinti* határozott idejű munkaviszonyban, 20 fő *fejlesztési jogviszonyban* volt foglalkoztatva a 2017. évben.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2017-ben is 36 férőhellyel (36 fő ellátásával) működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátásának keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel.

Az intézményben két intézményhez tartozó kollégák dolgoznak együtt. Partnerük, a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola. Folyamatosan csökken a tanköteles ellátottak aránya. Funkcióját, felépítését, működési hagyományait illetően valóssá vált a profiltisztítás igénye, visszatérő, egyre inkább sürgető igénnyé vált a **támogatott lakhatás** megoldásának kérdése. Működési engedélyük országos szintű, tevékenységeik sorában igen jelentős a gyakorlati képzésben való közreműködésük. Ellátási szerződéssel sérült gyermekeket látnak el az I., a IV., a XIII. és a XIX. kerületből. Tevékenységükről és a sérült gyermekek aktuális fejlesztési lehetőségeiről éves beszámolót készítenek a szerződő felek számára.

2017. év március havának kiemelkedő színvonalas eseménye volt a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány** és partnere a FENO munkatársainak szervezésében az *”Életünk értelme”* konferencia, melynek témája: *„Súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek helyzete ma Magyarországon”*

Ezt a konferenciát követte 2017. június hónapban a **Befogadó település** pályázati eredményeit megvitató *„Hogyan tovább?”* szakmai nap, ahol a fogyatékkal élők és családtagjaik problémáinak enyhítéséről és a távlati tervekről tartottak előadásokat kerületünk gyógypedagógiában jártas intézményvezetői (Egyesített Bölcsődék igazgatója, ÉNO egységvezetője és a FENO egységvezetője). A rendezvényen megjelentek a környező kerületek szociális szervezeteinek és intézményeinek szakemberei. Mindkét rendezvény szakmai elismeréssel, együttműködési készséggel és továbblépési igénnyel zárult.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó *a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról* szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént.

Gondozó Ház - Nyugdíjsház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata 12 fő számára az **Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe

veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újjalotai Nyugdíjasház épületének három apartmanja, az igényesen kialakított udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2017. évben az ellátást éves szinten 26 fő vette igénybe. A szakszerű ellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A **Nyugdíjasház** lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

2016. január 1-jétől családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család- és gyermekjóléti szolgálat vagy család- és gyermekjóléti központ keretében. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása kötelezően a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek.

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

- információnyújtás, jelzőrendszer működtetése, kríziskezelés, esetmenedzselés-koordináció,
- az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához való segítő szolgáltatás
- általános tanácsadások, családgondozás, egyéni és csoportos készségfejlesztés, közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés

Család- és gyermekjóléti központ feladatai:

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

- javaslat hatósági intézkedésre
- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás

Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet
- utcai, lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- jogi tájékoztatásnyújtás

- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe.

Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés. Az egyéni esetkezelés mellett a szakmai munka jelentős része a csoportokkal végzett szociális munka, tanácsadás, a támogatásokhoz való hozzáférés és az önálló ügyintézés elsajátításának segítése.

Minden évben visszatérő esemény az un. „**Éves konferencia**” amikor a jelzőrendszer tagjai ill. a kerületben működő gyerekekkel foglalkozó szakemberek tanácskoznak, a gyermekvédelmi tevékenységük során felmerülő szakmai kérdésekre, problémáikra közösen keresik a megoldásokat a helyi döntéshozókkal. Ezek a rendezvények kiemelten fontosak, minőséget, szakmai színvonalat képviselnek a kerület szociális szolgáltatásrendszerében és a hozzájuk kapcsolódó intézmények életében. Rendkívül fontos a munkatársak szakmai elkötelezettsége, amelyet kamatoztatnak családsegítői tevékenységük során.

A munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (MUFTI) szakmai programjai ismertek a kerületi fiatalok körében. A korábbi évekhez hasonlóan, többnyire az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoznak. Szoros munkakapcsolatot építettek ki a kerületben található oktatási, ifjúsági közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, foglalkoztatást biztosító vállalkozásokkal, a SZÉRA intézményeivel és munkatársaival, a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK) és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkatársaival. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátásainak szociális munkatársaival együttműködve nyújtanak segítséget.

Nappali melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat

A Szociális Mosoda szolgáltatásai mellett számos új szolgáltatást és programot vezettek be a Nappali Melegedőben. A munkatársak a felmerülő igényeknek megfelelő rendszeres *klubfoglalkozásokat* tartanak, melyek lényege elsődlegesen a hasznos időtöltés.

Az Utcai Gondozó Szolgálat által készített szociális térképen megjelölték a hajléktalanok által lakott területeket és a kerületben található hajléktalanok által is igénybe vehető szociális, egészségügyi, hatósági és önkormányzati intézményeket, valamint a téli teajarat helyszíneit. Segítenek az álláskeresésben, a szálláskeresésben, az iratok pótlásában, a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Ügyfeleik 89%-a aktív korú, az előző évekhez hasonlóan magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező kliensek száma, mely nehezíti a sikeres munkaerő-piaci integrációjukat.

A krízishelyzetben lévőknek legalább öt napra tartós élelmiszert tudnak adni a családsegítő munkatársai. Hatékony és professzionális munkavégzésüket segítik a pályázaton nyert személyautók.

Az Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban állnak, közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek.

Ellátási szerződések, együttműködések:

A **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA)** működését Budapest XV. kerületében 1997-ben kezdte meg önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Így Családok Átmeneti Otthonát (18 hónapos ellátási időtartammal) és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét (36 hónap ellátási időtartammal) működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak, majd ezt követően civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest XV. kerületének Önkormányzata ellátási szerződést kötött Alapítványukkal.

Az „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthona** 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből, akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldhatóak. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családsegítő munkatársai javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt vált szükségessé.

Helyettes szülői feladatok ellátására a 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés jelenleg is hatályos, gyakorlati megvalósításra azonban mindezidáig nem került sor.

A **Humán Sztráda Nonprofit Kft.** és a „**Félúton**” **Alapítvány** a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátását folyamatosan biztosítja az ellátási szerződésben meghatározottak alapján. Napi probléma a pszichiátriai betegek elhelyezése, nappali ellátásuk biztosítása. Társuló problémák még a megváltozott munkaképesség, a foglalkoztatási, elhelyezkedési nehézségek.

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ a Képviselő-testület által, míg a Szakmai program az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladat végzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Feladatellátás értékelése

- Az ellenőrzött időszakban az ESZI tevékenysége megfelel a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.

- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végzi munkáját.

Az ellenőrzés során tapasztaltak alapján az ellenőrzés megállapításai

- Az Egyesített Szociális Intézmény a helyi szociális ellátórendszerben alapvető szerepet tölt be, az általuk végzett munka biztosítja a szociális feladatok eredményes ellátását.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapdokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, vezetésük egységes. A vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az értékelési időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

Az Szt., a Gyvt., valamint az egyes kapcsolódó törvények és kormányrendeletek módosításai folyamatosan új feladatok elé állítják az integrált intézményegységek vezetőit és munkatársaikat.

- Fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályváltozásokat követő ellátotti dokumentációkra, a különböző ellátási formák igénybevételéről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Továbbra is fontos a jövőre vonatkozóan a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése.
- Szükséges felülvizsgálni az ellátási szerződések szakmai tartalmát, az átvállalt szolgáltatások helyi megvalósításának lehetőségeit.
- Kiemelten fontos feladat a jó munkakapcsolat megőrzése a fővárosban és az agglomerációban található állami, magán és egyházi fenntartású bentlakásos intézmények, kórházak ápolási osztályainak munkatársaival, az egészségügyi társintézményekkel, a helyi civil szervezetekkel és más támogatókkal.

Budapest, 2018. március 1.

Varga Klára intézményi referens